

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

Načasování vstupu ČR do eurozóny

Bc. Michaela Štolcová

2010 ČZU v Praze

©

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Načasování vstupu ČR do eurozóny" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 8.4.2010

P o d ě k o v á n í

Touto cestou si dovoluji poděkovat paní Ing. Evě Kaňkové Ph.D. za cenné rady, které mi poskytovala během konzultací a za její odborné vedení při zpracování bakalářské i diplomové práce.

**NAČASOVÁNÍ VSTUPU ČR
DO EUROZONY**

**THE TIMING
OF THE CZECH REPUBLIC
TO THE EUROZONE**

SOUHRN

Diplomová práce se zabývá načasováním vstupu České republiky do eurozóny ze dvou pohledů. Z odborného, který popisuje historický vývoj měnové unie od záměru až po zavedení eura, politickým vývojem a ekonomickým růstem České republiky od jejího vzniku ke vstupu

do Evropské unie a její další vývoj směřující k vytvoření předpokladů pro splnění kritérií podmiňujících vstup do eurozóny. Po splnění kritérií bude přechod na novou měnu již technickou záležitostí, kterou Česká republika již jednou bezproblémově zvládla při přechodu na českou korunu. Nová měna samostatné České republiky byla obyvatelstvem přijata kladně, což významně přispělo k hladkému přechodu. Stejně podmínky je nutné vytvořit i při přechodu na euro.

Druhý pohled na problematiku je založen na vlastním výzkumu a klade si za cíl zjistit úroveň laického povědomí o důvodech a stavu připravenosti přechodu na euro. Vyhodnocení výzkumu prokázalo nedostačující informovanost a z ní plynoucí negativní postoj laické části obyvatelstva k problematice přechodu na euro.

Klíčová slova: Evropská unie, eurozóna, euro, Hospodářská a měnová unie, ERM, Maastrichtská kritéria (Konvergenční, Kodaňská)

SUMMARY

The Master Work is concerns of the timing of Czech Republic to the Eurozone from two points of view. The profesional one describes the historical development of the European Monetary Union from the design to the edoption of the euro (as the EU's single currency), of the polity approach and economical development of Czech Republic from beginning to the entering to the European Union and development towards meet European Monetary Union's requirements after that it will be only technical procedure which was relalized in Czech Republic due to splitting Czechoslovakia's Crown. New czech currency has been positive accepted. The same conditions we must be prepared before the entering to the Eurozone.

The research contained in this work has been aimed to gain information about the level of knowledges of reasons and problems occured during the preparing period of adopting euro. The research results dokument not sufficient information and the negative attitude.

Key words: European Union, Eurozone, euro, Economic and monetary union, ERM, Maastricht criteria (euro convergence criteria)

OBSAH PRÁCE

1	Úvod.....	5
2	Cíl práce a metodika	6
3	Formování eurozóny	7
3.1	Eurozóna a její základní terminologie	7
3.2	Historie HMU	9
3.3	Instituce HMU	10
3.4	Euro	11
3.5	Názory na přijetí eura	14
4	Místo ČR ve společné měnové unii.....	23
4.1	Stručný vývoj měny v ČR od roku 1992 do současnosti.....	23
4.2	Česká národní banka a další vývoj	26
4.3	ČESKÁ REPUBLIKA V EU	34
4.4	Příprava na vstup ČR do eurozóny	36
4.5	Plánovaný Velký třesk v ČR	37
4.6	Zavedení eura do hotovostního oběhu.....	38
4.7	Optimální měnová oblast.....	41
4.8	Vyhodnocení dotazníkového šetření	47
5	Závěr.....	54
6	Seznam literatury	55
7	Přílohy	57

1 Úvod

Evropská unie je politickou a ekonomickou unií, která měla po II. světové válce napomoci členským státům k zajištění větší stability a bezpečnosti a k ekonomickému růstu. Nespočet výhod, které s sebou členství v Evropské unii přináší, je velkým lákadlem pro vstup země do EU. Již v devadesátých letech bylo víc než jasné, že k politické a ekonomické unii bude nutný vznik Hospodářské a měnové unie, která vytvoří další prostor pro rozvoj jednotlivých zemí. Vstup do tzv. eurozóny je podmíněn plněním Maastrichtských kritérií a dvouletou účastí v systému ERM II.

Euro jako státní měnu v současné době využívá nejenom 16 států Evropské unie, ale i některé země a území, které jsou spjaté se zemí eurozóny nebo také evropské země, které nejsou součástí Evropské unie, např. Monako, Černá Hora, Kosovo a další. Euro jako platidlo nebo měnu úzce navazující na euro používá celkem 44 zemí a 8 území.

Česká republika se stala členem Evropské unie 1. května 2004 spolu s dalšími 9 státy Evropy. Některé země, například náš historicky nejbližší stát Slovensko, již euro přijaly. O termínu přijetí eura v České republice se stále jedná, přičemž jedním z prvních návrhů byl rok 2010, který se postupem času v souvislosti s neplněním Maastrichtských kritérií posunul zatím na dobu neurčitou.

Cílem sjednocování Evropy na politické, hospodářské i měnové bázi bylo vytvořit dostatečně velký územní celek velikostně i počtem obyvatel srovnatelný s úrovní USA a Sovětského svazu. Předností takového uskupení je větší soběstačnost (s výjimkou přírodních zdrojů) a větší spotřební trh. Záměrem také bylo vytvořit kotvu proti případné krizi. Ropný šok v sedmdesátých letech EHS ustálo.

2 Cíl práce a metodika

Diplomová práce se zabývá vývojem Hospodářské a měnové unie, možností přechodu na euro a popisem pozice České republiky v posledních letech z pohledu teorie optimální měnové oblasti. Práce je tvořena celkem sedmi kapitolami, přičemž hlavní část je soustředěna do kapitoly **3 Formování eurozóny a 4 Místo ČR ve společné měnové unii.**

Třetí kapitola obsahuje popis vývoje měnové a hospodářské integrace Evropy od samotného vzniku, dále popis postupného nárůstu institucí, působících v rámci HMU, scénáře pro přijetí eura, vývoj společné měny euro a názory odborníků na přijetí nebo nepřijetí eura včetně dopadů a výhod přijetí společné měny.

Cílem čtvrté kapitoly je popis ekonomického, politického a hospodářského vývoje v České republice od rozdělení Československa až do současnosti. Dále popis zákonem stanoveného působení České národní banky na ekonomické a hospodářské dění v ČR. Kapitola také obsahuje vstup do Evropské unie a popis kritérií způsobilosti země ke vstupu do eurozóny. Následně jsou v kapitole popsány základy teorie optimální měnové oblasti, pomocí nichž je graficky vyjádřena pozice ČR ve srovnání se Slovenskem a eurozónou. V závěru kapitoly jsou prezentovány výsledky vlastního výzkumu, který se týká připravenosti obyvatelstva na přijetí eura.

Pro vypracování bylo nutné důkladně prostudovat odbornou literaturu, čerpat informace z internetu a byly použity metody popisu, srovnání, zhodnocení situace a úvahy.

Metodický postup při dotazníkovém šetření se skládal z:

- sestavení prvního dotazníku s uzavřenými odpověďmi
- náhodný výběr respondentů zohledňující rovnost mužů a žen a pokrytí věkového spektra
- zpracování výsledků
- vytvoření doplňujícího dotazníku s otevřenými odpověďmi
- zpracování výsledků doplňujícího dotazníku

3 Formování eurozóny

Eurozóna je tvořena státy Evropské unie, které přijaly společnou jednotnou měnu euro jako svou zákonnou měnu. V současné době je eurozóna tvořena 16 evropskými státy. Každá další přistupující země do EU se tím zároveň zaváže podniknout kroky pro přijetí eura.

3.1 Eurozóna a její základní terminologie

Pro lepší porozumění historického i současného vývoje eurozóny a zároveň podmínek, které musí každá země splnit před vstupem do eurozóny, je zapotřebí vysvětlení základní terminologie této oblasti.

Měnová unie

Měnovou unii je možné determinovat dvěma způsoby. Anglický pojem *currency union* je vymezením měnové unie, používá se zejména pro označení několika pokusů o vytvoření společné měny, kde mince mají stejnou hodnotu (kterou určuje např. obsah zlata); druhým pojmem *monetary union* rozumíme nejen společnou měnu, ale především přenesení monetární politiky na nadnárodní úroveň. V českém jazyce používáme pro oba systémy termín *měnová unie*.

V nejobecnějším pojetí je měnová unie definována jako seskupení dvou a více států, které sdílejí společnou měnu. V užším slova smyslu je měnová unie chápána jako nahrazení národní měny měnou společnou a vytvoření centrálního systému měnové pravomoci do jediné instituce.

Definice EMS

EMS je systém aspirující na vytvoření funkčního mechanismu směnných kurzů měn členských států. Jeho účelem je podpora a prohloubení obchodních vztahů mezi státy. Opírá se

o mnoho mechanismů, jako jsou úvěrové mechanismy pro podporu slabším měnám, Evropská měnová jednotka a Evropský fond měnové spolupráce. [16, 18]

ERM systém

Exchange Rate Mechanism neboli kurzový režim měn členských zemí je systém, ve kterém je členství zakotveno ve Smlouvě o založení ES. Dvouleté členství v tomto mechanismu je jednou z mnoha podmínek, které musí členská země splnit před přijetím eura, tudíž je jedním z Maastrichtských kritérií. Samotné kurzové uspořádání ERM se později stalo základem pro konvergenční kritérium a pro vznik Evropského měnového systému. V současné době funguje systém ERM II, který vznikl 1. ledna 1999. Podstatou tohoto systému je udržet kurzy měn ve flukтуаčním pásmu $\pm 15\%$ od tzv. středního kurzu k euru. Předtím, než však vstoupí země do tohoto systému je zapotřebí, aby se dohodla centrální banka dané země s Evropskou centrální bankou na centrální paritě, což znamená na kurzu, ve kterém bude daná měna na euro vázána. Konečný kurz pro přechod měny je stanoven až půl roku před přijetím eura a může se od centrální parity lišit. Samotná centrální parita by podle Evropské centrální banky měla v co největší míře odrážet aktuální stav ekonomiky v době vstupu dané země do systému s jistým ohledem na očekávaný budoucí vývoj jako například příliv přímých zahraničních investic, inflaci, vývoj běžného účtu platební bilance atd. [6]

3.2 Historie HMU

Při samotném vzniku EHS bylo nadmíru jasné, že dojde k prohloubení závislosti států nejenom na úrovni společného trhu, ale také v oblasti měny. Hladký průběh spolupráce na společném trhu mohlo v době vzniku narušit například kolísání kurzů měn jednotlivých členských zemí, což by vedlo ke značné nejistotě a odrazení od vzájemného obchodu nebo zahraničních investic. I přes povědomí o nutnosti vzniku společné měnové unie nebyla tato myšlenka zakotvena ve smlouvě o založení EHS. Jedním z hlavních důvodů, proč tomu tak nebylo, byl fakt, že Americký dolar představoval v rámci bretton-woodském měnovém uspořádání z roku 1944 jakousi kotvu, která zajišťovala stabilitu na poli mezinárodních měnových vztahů. Měnová politika jako taková v té době byla svrchovanou záležitostí každého členského státu a pouze v případě problémů v platební bilanci se členské státy zavázaly k vzájemné podpoře. Tento postoj členských států k měnové problematice se změnil koncem 60. let a to při příležitosti vytvoření celní unie. V roce 1969 byl na zasedání v Haagu poprvé zformulován požadavek, aby se další vývoj zaměřil i na měnovou unii. Prvním z kroků pro vytvoření společné měnové unie byla Wernerova zpráva a do roku 1980 měly být zafixovány směnné kurzy měn členských zemí a zavedena společná měna. Bohužel nedošlo k naplnění.

Na počátku 70. let se definitivně rozpadlo bretton-woodské měnové uspořádání založené na režimu fixních kurzů a vyspělé země se navrátily ke kurzům plovoucím. První ropný šok měl nerovnoměrný dopad na jednotlivé země ES a způsobil tak různou míru inflace, což vyústilo v jakousi nespokojenost členských zemí a starání se sama o sebe. Zkušenosti nabyté těmito situacemi v osmdesátých letech napomohly k vytvoření Evropského měnového systému.

V roce 1989 Evropská rada navrhla uskutečnit vytvoření Hospodářské a měnové unie a to ve třech na sebe navazujících krocích.

V červnu 1989 Evropská rada rozhodla, že první etapa Hospodářské a měnové unie by měla začít od 1. července 1990. K tomuto datu byla zrušena všechna omezení pohybu kapitálu mezi jednotlivými členskými zeměmi. Realizace druhé a třetí etapy ovšem vyžadovala úpravu Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství (Římská smlouva), aby bylo možné zavést potřebnou institucionální strukturu. Z tohoto důvodu byla svolána mezivládní konference o HMU, která proběhla v roce 1991 souběžně s mezivládní konferencí o politické unii. Tato

jednání vyústila ve smlouvu o Evropské unii, která byla sjednána v prosinci 1991 a podepsána v Maastrichtu 7. února 1992. Z důvodu opoždění ratifikace tato smlouva (která upravila Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, změnila její název na Smlouvu o založení Evropského společenství a zavedla mimo jiné tzv. protokol o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky a protokol o statutu Evropského měnového institutu) nabyla účinnosti až od 1. listopadu 1993.

Druhá etapa byla zahájena 1. ledna 1994, kdy byl založen Evropský měnový institut, čímž došlo k ukončení činnosti Výboru guvernéřů. Podstatou vzniku EMI bylo posílení spolupráce mezi centrálními bankami a koordinace měnových politik a zároveň provádění příprav nezbytných k ustavení Evropského systému centrálních bank (ESCB), dále pak k provádění jednotné měnové politiky a ke vzniku jednotné měny ve třetí etapě, což ve své podstatě odráželo stav měnové integrace ve Společenství.

Úkolem EMI bylo také vytvářet prostor pro konzultace a výměnu názorů a informací o postupech a zároveň definovat regulační, organizační a logistický rámec, který byl nezbytný pro třetí etapu.

Koncem roku 1995 bylo Evropskou radou odsouhlaseno používání slova „euro“ jako pojmenování společné měnové jednotky, která byla zavedena ve třetí etapě. Zároveň také Evropská rada stanovila počátek třetí etapy a zároveň byla oznámena časová posloupnost kroků pro přechod na euro, přičemž tento scénář vycházel především z podrobných návrhů zpracovaných EMI.

Závěrečná etapa HMU začala 1. ledna 1999 a to neodvolatelným stanovením směnných kurzů měn jedenácti členských států, které se jako první účastnily Měnové unie, a zároveň prováděním jednotné měnové politiky pod dohledem ECB. [9]

3.3 Instituce HMU

Se vznikem Hospodářské a měnové unie v roce 1999 byl bezpodmínečně spjatý i vznik nových institucí, přičemž Evropská centrální banka a Evropský systém centrálních bank vznikly v počátku třetí etapy vzniku HMU. ESCB zahrnuje jednak ECB, ale i všechny národní centrální banky zemí, které se HMU účastní a jeho hlavním cílem je udržovat cenovou stabilitu, z čehož se odvozují i ostatní cíle jako definování a realizace politiky zemí HMU, provádění devizových

operací ve vztahu k euru, udržení a správu oficiální devizové rezervy členských států a zajišťování funkce mezistátních platebních systémů. ECB jako taková je plně nezávislá, tudíž není povinna přijímat jakékoli pokyny od institucí či orgánů Společenství, od žádné vlády členského státu či jiného orgánu.

Postavení centrálních bank v ESCB je na principu právnických osob, což znamená, že jako účastníci oblasti jednotné měny musí jednat ve shodě s hlavními směrnicemi a instrukcemi rozhodovacích orgánů ECB. ESCB nemá oproti ECB a ostatních národních centrálních bank svou právní subjektivitu.

Rozhodovacími orgány jsou Řídící rada a Výkonný výbor. Řídící rada se skládá ze členů Výkonného výboru ECB a z guvernérů národních ústředních bank. Formuluje měnovou politiku Společenství, a v případě potřeby také přijímá rozhodnutí týkající se střednědobých měnových cílů, klíčových úrokových měr a rozsahu rezerv. Řídící rada má výhradní právo povolovat vydávání bankovek v rámci Společenství. Pro vybraná rozhodnutí stanovená Statutem jsou hlasy v Řídící radě váženy podle podílu národních bank na upsaném kapitálu ECB. Hlasy členů Výkonného výboru se při tom neberou v úvahu. Rozhodnutí vyžadující kvalifikovanou většinu je přijato, když kladné hlasy představují alespoň dvě třetiny upsaného kapitálu ECB. Výkonný výbor ECB se skládá z předsedy, místopředsedy a čtyř dalších členů. Jsou vybíráni z osobností s uznávanou kvalifikací a profesionální zkušeností v měnových nebo bankovních záležitostech společnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo vlád na základě doporučení Rady po předchozím vyjádření Evropského parlamentu a Řídící rady. Jejich funkční období je osm let a nebude obnovitelné. Úkolem výkonného výboru je provádět měnovou politiku v souladu se směrnicemi a rozhodnutím Řídící rady. Odpovídá za běžnou agendu ECB. [3]

3.4 Euro

Euro vzniklo 31. Prosince 1998, kdy byly v Bruselu stanoveny definitivní pevné směnné kurzy 11 národních měn vůči euru - německé marky, francouzského franku, španělské pesety, italské liry, nizozemského guldeny, rakouského šilinku, finské marky, belgického a lucemburského franku, irské libry a portugalského escuda.

Jejich zánik byl emotivně prožíván. Euro bylo sázkou do loterie. Nedalo se s jistotou říci, zda se vyvine ve stabilní a silnou měnu, splní-li naděje do něho vkládané, stane se tedy motorem

další integrace i ekonomického oživení, a tudíž vzniku pracovních míst, jak všichni jeho propagátoři tolik let vykládali. Nebo selže, rozpadne se, zkrachuje ? Důsledky takového fiaska by byly nedozírné. První měsíce jeho existence vyvolávaly jisté obavy, zejména kvůli poklesu vůči dolaru. Banky a všichni profesionálové přešli na jednotnou měnu bez okolků, lidé si též museli zvyknout na dvojí ceny, i když ty „v euro“ moc nevnímali. Mince a bankovky, jejichž podoba se neobešla bez kontroverzí, nahradily dosavadní oběživo od ledna roku 2002.

Cílem vytvoření měnové unie bylo mj. zajistit další rozvoj obchodu uvnitř EU, cenovou stabilitu hospodářský růst a vysokou zaměstnanost. Důležitým nástrojem, jak naplnit vytýčené cíle, je „zdravá“ měna, přičemž takové kvality mělo a má být dosaženo prostřednictvím měny jednotné – společné pro všechny státy Unie (které k jednotné měně přistoupí). Od zavedením eura se očekává, že odpadnou negativní důsledky, které nastávaly kvůli devalvacím národních měn. Jednotná měna by měla přispívat k vytváření nových pracovních míst, k rychlejšímu růstu ekonomiky a tím i ke zvyšování životní úrovně. Podnikům by se mohly snížit náklady na obchodování a tím pádem se zvýší jejich konkurenceschopnost, z čehož budou mít prospěch spotřebitelé.

Scénáře pro přijetí eura

Nedílnou součástí před přijetím eura je i rozhodnutí volby scénáře přechodu. Je možnost výběru ze tří scénářů :

- Madridský scénář
- Scénář Big Bang – „Velký třesk“
- Scénář Phasing Out – „Postupné zrušení“

Madridský scénář

V tomto případě je euro zpočátku zavedeno pouze v bezhotovostním platebním styku a po uplynutí tzv. „přechodného období“, které může trvat maximálně tři roky, se euro dostane do oběhu i ve fyzické podobě. Výhodou tohoto scénáře je dostatek času, čímž se značně předchází možnému chaosu, jako například při ražbě mincí. Značnou nevýhodou je vysoká nákladnost, jelikož je nutné vést veškeré ekonomické aktivity v obou měnách. Tento způsob přechodu si zvolili zakládající členové eurozóny.

Velký třesk

Přechod na euro je proveden k určitému datu a to jak v bezhotovostním tak i hotovostním platebním styku. Tento scénář je značně náročný na přípravu, jelikož všechny ekonomické subjekty v dané zemi musí být schopny k danému datu přejít na euro. Jako první tuto metodu praktikovalo Slovinsko. V současné době je euro měna s výrazným postavením na trhu, proto se tento scénář doporučuje všem zemím, které splnily podmínky nutné pro přijetí do eurozóny. Přechod Velkým třeskem se rozhodla využít i Česká republika, jelikož už podobnou situaci zažila při rozdělení republiky v 90. letech minulého století.

Postupné zrušení

Rozdíl mezi Velkým třeskem a Postupným zrušením je pouze v tom, že po dobu jednoho roku je možné, v tomto případě scénáře, používat původní národní měnu, ale pouze pro vybrané oblasti ekonomiky. [21]

Euro začalo platit 1. ledna 1999 v jedenácti členských zemích – Francie, Itálie, Německo, Rakousko, Španělsko, Portugalsko, Nizozemí, Lucembursko, Belgie, Irsko, Finsko. Země, které do EU přistoupily po roce 1992, tedy po Maastrichtu, se samotným vstupem současně zavazují přijmout euro, jako svoje zákonné platidlo. V roce 2001 zavedlo euro Řecko, o šest let později Slovinsko. Rok 2008 znamenal změnu měny pro Kypr a Maltu. V lednu 2009 naše kdysi součást – Slovensko - též přijalo euro.

Euro se v budoucnosti chystá přijmout – Litva, Lotyšsko, Estonsko (všechny tři země se účastní ERM II), Česká republika, Bulharsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Švédsko (neúčastní se ERM II).

„Jakmile se kterýkoli členský stát Evropské unie, ve kterém dosud euro není zákonným platidlem, rozhodne o zavedení eura, požádá evropské instituce – Evropská komise a ECB o posouzení připravenosti. Konkrétně se jedná o prozkoumání kompatibility národní legislativy, včetně statutu národní centrální banky, dále ověření dosažení vysokého stupně udržitelné konvergence členského státu“.

„Konkrétní kroky a opatření v jednotlivých sektorech, které musí být v souvislosti se zavedením eura přijaty, shrnuje národní plán zavedení eura. Tento dokument, který obsahuje plán jednotlivých technických, organizačních a legislativních kroků, jež je nezbytné provést pro bezproblémový přechod na novou měnu, si zpracovává každá země samostatně. Dále jsou zpracovávány další dokumenty řešící specifitější oblasti, jakými je např. zaokrouhlování a zarovnávání peněžních částek, duální označování cen, příprava malých a středních podniků na zavedení eura a další.“ [21]

3.5 Názory na přijetí eura

Názory na přijetí eura se značně liší, někteří vidí euro jen jako závazek, který jsme se zavázali splnit při vstupu do EU. Ti pozitivněji smýšlející občané nacházejí v přijetí eura i značné výhody:

- pohodlnější cestování – ve větší míře odpadnou, při vycestování za hranice republiky, problémy s výměnou měny
- porovnatelnost cen – v případě, že obchodujeme se zahraničím nebo se chystáme za hranice, je snazší porovnat cenovou relaci
- odstranění kurzového rizika a snížení transakčních nákladů
- důvěryhodnost ekonomiky – v porovnání s českou měnou má euro na finančním trhu významné postavení

Politik Hynek Fajmon vidí nutnost zavedení jednotné měny a pravidel pro přijetí do zóny jednotné měny hlavně díky historickým aspektům předchozích let. Shledává tři základní důvody pro vznik smlouvy o Evropské unii.

„...Za prvé to byla snaha o zachování státu blahobytu západoevropského typu na další období. Západoevropské státy evropské „dvanáctky“ zjistily již během 60. – 80. let minulého století, že společný postup v rámci Evropských společenství vytváří v mezinárodní politice i v obchodě významné zisky..“

„...západoevropská marka byla velmi silnou měnou a od poloviny 80. let fungovala ve světovém měřítku jako druhá rezervní měna po americkém dolaru..“

„...snahu Jacquesa Delorse a eurofederalistů vybudovat evropský superstát“

Svůj postoj k přijetí eura vyjádřil větou „Jsem toho názoru, že o konkrétním aranžmá přijetí eura v České republice by mělo rozhodnout závazné REFERENDUM. A pokud se bude konat, tak zde oznamuji, že bud hlasovat PROTI.“¹

Právník Michal Tomášek shledává problém zavedení eura pro nás stát významným a pokládá si otázky ohledně podmínky přijetí eura ve Smlouvě o EU. Podle Tomáška vhodně tuto situaci vyřešilo Švédsko.

„...Švédsko neplní závazky ze základních smluv a mohlo by být žalováno před Evropským soudním dvorem třeba pro porušování těchto smluv nebo pro nečinnost. Taková situace by byla ovšem absurdní, nutit soudní cestou členský stát, aby jednal vlastně proti vůli svého obyvatelstva. Na druhé straně by nebylo možné mlčky tolerovat odchylku členského státu od evropského právního standardu. Věc se nakonec řeší tak, že Švédsko, které běžně plní nejdůležitější parametry pro zavedení eura, schválně nesplňuje jedno důležité kritérium, a to vstup do mechanismu směnných kurzů. Povinná dvouletá účast v tomto systému je jednou

¹ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 18 - 24

z podmínek zavedení jednotné měny. Švédsko je tak svébytným typem vztahu členské země k euru a tvoří skupinu zemí nezúčastněných v procesu měnové integrace..“

Trefně situaci ve Švédsku srovnal se situací u nás a to následně:

„Dokud Česko neplní i jiná kritéria konvergence, zejména v oblasti veřejných financí, není diskuse o zavedení eura příliš aktuální. Jakmile by se podařilo naše veřejné finance stabilizovat a vytvořit reálný obrys přijetí eura, pak by se neplnění podmínky členství v ERM II stalo jediným důvodem, či přesněji řečeno jedinou záminkou. Avšak švédský model nelze v tomto ohledu přeceňovat. Ve Švédsku nemůže dojít k zavedení jednotné měny proto, že obyvatelstvo v referendu zavedení eura tvrdošíjně odmítá. Záminka k neúčasti v eurozóně úmyslnou neúčastí v ERM II je jistě právně i politicky elegantnější než nutit prostřednictvím Evropského soudního dvora členský stát, aby jednal proti vůli svého obyvatelstva. Pokud by ČR splnila všechna kritéria, a přesto by euro nechtěla přijmout, pak je velký rozdíl, zda by další odmítání eura vzešlo z vůle politických orgánů státu, anebo z vůle obyvatelstva, vyjádřené v referendu.“²

Negativní dopady, které by mohl způsobit vstup do eurozóny pro Českou republiku nebo jí podobnou uvedl ekonom Miroslav Ševčík.

„Zavedením společné měny se státy vzdávají nejenom možností ovlivňovat měnovou politiku v podobě stanovování základních úrokových sazeb, případně povinných minimálních rezerv. Zároveň ztrácejí především možnost působit prostřednictvím svých centrálních bank na směnné kurzy vlastní měny. Tím se zříkají možnosti zasáhnout v případě nepříznivého vývoje ekonomiky, ať už tyto tendence vznikají díky vnitřním či vnějším šokům. Z dlouhodobého hlediska jsou negativa po zavedení jednotné měny především na straně menších zemí, jejichž hospodářská politika ztrácí flexibilitu a které se stávají víceméně politicky závislé na velkých ekonomických hráčích. Pokud nebudeme bezhlavě podléhat zájmům a tvrzením určité části eurokracie, tak je již nyní zřejmé, že společná měna se může stát prvkem jistých dezintegračních procesů. Politická integrace nepokračuje tak rychle jak si někteří z eurokratů představovali, a

² PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 43 - 46

ránu ji zasadily především země, které nepřijaly Smlouvu o Evropské ústavě nebo se vyslovily proti jejímu přijetí.“³

Euro a jeho značný vliv na veřejné rozpočty – Jiří Jonáš

„...euro se nestalo hnacím motorem strukturálních reforem v Evropě, jak mnozí očekávali. Je možné, že mohlo mít dokonce opačný účinek, protože v řadě zemí vedlo ke snížení úrokových sazeb z veřejného dluhu. Levnější financování schodků tak mohlo snížit tlak na jejich snižování. Pomalý pokrok při zavádění strukturálních reforem má za následek, že ekonomiky eurozóny se neumí rychle přizpůsobovat vnějším šokům..“

„...navzdory užšímu finančnímu a obchodnímu propojení zůstaly mezi ekonomikami eurozóny značné rozdíly v makroekonomických ukazatelích včetně růstu, inflace, nezaměstnanosti, konkurenceschopnosti a fiskální politiky.“

„...nové členské země EU by měly mít při vstupu do eurozóny solidní veřejné finance bez ohledu na zmíněná kritéria, aby mohly v případě potřeby v období hospodářského poklesu uvolnit fiskální politiku a podpořit hospodářský růst“

„...nové členské země EU by měli před přijetím eura dosáhnout výraznějšího posílení veřejných financí, než jaké je požadované maastrichtskými kritérii“

„...rizika a náklady spojené se zachováním národní měny mohou být obzvlášť vysoké, pokud zpožděné přijetí eura souvisí s neschopností snížit rozpočtový schodek a splnit maastrichtská fiskální kritéria“

„...ačkoli se řada nových členských zemí EU potýká s problémy při nastolení rozpočtové disciplíny a se snížením rozpočtových schodků, finanční trhy doposud neztratily důvěru, že fiskální disciplíny bude nakonec dosaženo, dříve, než nastanou vážné problémy s udržitelností veřejného trhu“

³ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 118

„...urychlené posílení veřejných financí se jeví obzvlášť naléhavé vzhledem ke skutečnosti, že řadu nových členských zemí EU čeká značný demografický šok, v jehož důsledku dojde k dalšímu zvýšení již tak vysokých veřejných výdajů. V nejhorším případě by mohla nastat situace, kdy by byl počátek demografického šoku a růst veřejných výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva byl doprovázen souběžným oslabením důvěry trhů v důsledku neschopnosti snížit rozpočtový schodek a přijmout euro..“⁴

Ekonomický přínos zavedení eura pro nás – Miroslav Tuček

„Připojení České republiky k eurozóně je v novinové propagandě zdůvodňováno nejčastěji pohodlím při cestování do ciziny, kde by bylo možné platit naší příští domácí měnou – eurem – bez dnes potřebné směny korun za zahraniční měnu. Každá směna jedné měny za jinou něco stojí – nejen čas. To by byla nesporná výhoda, zvláště v podmínkách české bankovní soustavy, která nenabízí výměnu mincí, takže turista vyjede do Bavorska a stojí bezradný před jakýmkoli automatem, do nějž je třeba vhodit eurovou minci (třeba na toaletě 20 euro-centů), nebo u nákupního vozíku v supermarketu“

„...větším přínosem je odstranění kurzového (měnového) rizika v obchodu s ostatními zeměmi eurozóny, do nichž směřuje více než polovina českého exportu, a snížení transakčních nákladů souvisejících s převody peněz. Podnikatelům se ulehčí kalkulace budoucích nákladů a výnosů z investičních, obchodních, úvěrových a dalších operací“

„...měnové riziko budou ovšem i nadále podstupovat vývozci, kteří budou účtovat (prodávat) v jiné měně než euro, a pochopitelně i dovozci, zejména při dovozu surovin, z nichž nejdůležitější se oceňují (a platí) na světovém trhu v amerických dolarech“

„...kurzovní lístky burzy cenných papírů se stanou průhlednějšími, tj. mezinárodně jednodušeji srovnatelnými, což ulehčí promptní obchodování a sjednocování kapitálového a peněžního trhu

⁴ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 133 - 150

v rámci EU, zvláště při jednotné úrokové míře Evropské centrální banky pro celé území eurozóny“

„...měnová politika je zaměřena na cenovou stabilitu – avšak jen v průměru za celou unii. Vedlo to za dobu, co euro funguje, k tomu, že v klíčových velkých zemích unie byla míra inflace nízká, ale v menších zemích – nejdříve v Irsku, v dalších letech v evropských zemích Středomoří – byl zaznamenán daleko silnější inflační vývoj než v době před přijetím eura. Evropská centrální banka používá pochopitelně stejné měnově-politické nástroje pro všechny členské země, ale jejich vliv na stabilitu cen je různě účinný“⁵

Existuje nějaká možnost, jak se vyhnout přijetí eura? Na tuto otázku se zaměřil Petr Sokol.

„po splnění konvergenčních kritérií bude povinna k eurozóně přistoupit, neboť se k tomu zavázala v přístupové smlouvě. Žádné referendum již evropská legislativa nepožaduje. Hlasování o přijetí eura by ale ČR mohla vyhlásit na základě národní legislativy. K tomu by aktuálně bylo třeba schválit buď ústavní zákon o obecném referendu a splnit jeho případné podmínky pro vyhlášení referenda, anebo schválit ústavní zákon o speciálním referendu o vstupu do eurozóny“

„snad jen určitá výjimečná situace v rámci EU, kdy by na našem souhlasu záviselo nějaké rozhodnutí klíčové pro budoucnost Unie, by mohla vytvořit příležitost získat podobnou výjimku jako Dánsko a Spojené království. Pravděpodobnost takého vývoje se ale nyní jeví velmi nízká, a navíc závislá na tom, zda mimo eurozónu zůstanou alespoň některé státy z trojlístku Spojené království, Dánsko a Švédsko“⁶

Takřka obdobný názor s Petrem Sokolem sdílí i Ondřej Krutílek – pro porovnání.

⁵ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 163 - 164

⁶ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 170 - 171

„...často zmiňované srovnání států, na něž se výjimka vztahuje, se situací Velké Británie a Dánska a jejich pozici vůči měnové integraci není úplně šťastné. Odpůrcům měnové integrace sice může ukazovat cestu, již se ubírat, nicméně výjimečné postavení těchto zemí vyplynulo z jiných okolností. Velká Británie si svou výjimku vyjednala na mezivládní konferenci, předcházející přijetí maastrichtské Smlouvy o EU, Dánsko ji vytěžilo po neúspěšné ratifikaci tohoto dokumentu. Jinak řečeno jednalo se o kvalitativně zcela odlišnou situaci, než ve které se nacházely (a ve své většině nacházejí) státy, které k EU přistoupily v roce 2004 a 2007 (včetně ČR). Podle standardního postupu uplatňovaného v kontextu rozšiřování země přijmou veškeré *acquis communautaire*. Zatímco Velká Británie a Dánsko byly „uvnitř“ a mohly vyjednávat o přijetí hospodářské a měnové unie coby závazného a podrobně definovaného integračního cíle korigovat, nové členské státy tuto možnost neměly. Byly postaveny před jednoznačnou volbu: buď veškerou dosavadní smluvní bázi EU přijmou, anebo zůstat mimo ní“

„primární právo EU nestanovuje lhůtu, během níž by mělo dojít ke konverzi státu s výjimkou na stát bez výjimek, tedy s měnou euro. Smlouva o ES, rovněž explicitně nestanovuje cíl přijetí společné měny všemi členskými státy. V tomto směru je státům, na které se vztahuje výjimka dána relativní volnost“

„je možné, že se přijetí společné měny nestane otázkou čistě politické volby, ale ekonomické nutnosti. I když jde o objektivně málo reálnou variantu, je třeba ji do úvah o budoucích postupech začlenit. Už jen proto, že souvisí s možnostmi a ochotou plnit maastrichtská konvergenční kritéria. Švédský příklad ukazuje, že kritéria lze neplnit, a tím záměrně zůstat mimo rámec společné měny. Na druhou stranu však není možné kritéria označit za „nesmyslná“, jejich obsah je principiálně slučitelný s fungující ekonomikou, což pro ČR znamená, že jejich plnění lze doporučit. Pokud se tak ovšem stane, ČR se kvalifikuje k přijetí společné měny a s největší pravděpodobností (neboť v Radě se dané věci rozhoduje kvalifikovanou většinou) přijde o svůj status státu, na který se vztahuje výjimka“

„...pokud by Česká republika uvažovala o oddálení přechodu na euro, jako vhodnější (předvídatelnější) se jeví neplnění konvergenčních kritérií v jejich celku. Kromě pěti známých kritérií sem spadají i legislativní požadavky, jejichž nenaplnění může přijetí eura fakticky oddálit. Příkladem může být opět Švédsko, které nepřizpůsobilo svou legislativu nezávislému

statusu ECB. Další z možností je nepřistoupení k mechanismu ERM II. Vstup do systému bývá zvažován zpravidla až v případě, kdy dána země plní všechny ostatní podmínky přijetí společné měny. ERM II je tedy „testem“ schopnosti potenciálního člena eurozóny dostát požadovaným závazkům i dlouhodoběji“⁷

Osobní názor pana Krutílka na vstup ČR do eurozóny:

„...začlenění do eurozóny představuje jak ze strany ČR, tak ze strany EU do značné míry politický krok, jeho budoucí omezení, či dokonce reverzibilita nejsou variantami, s nimiž by se dalo počítat. Lze sice vést diskuzi o tom, zda se tak (ne)stane na úkor ekonomiky ČR, pravdou však zůstává, že primárně-právní závazek tím oslaben nebude“

„...měl by existovat závazný, nicméně modifikovatelný plán naplňování konvergenčních kritérií a přijímání eura, přičemž k finální konverzi by mělo dojít spíše později než dříve“⁸

Stanislava Janáčková uvádí čtyři hlavní důvody, proč se Česká republika v nejbližších letech nestane členem eurozóny.

„Eurozóna zatím není ekonomicky úspěšným projektem. Růst jejích členů se po jejím startu zpomalil a nedochází v ní k tomu typu konvergence, který by ji posouval směrem k optimální měnové oblasti.

Vstup ve fázi, kdy doháníme vyspělejší ekonomiky, pro nás není výhodný. Připravili bychom se o kurz jako významný kanál pro růst naší relativní cenové hladiny. Ten by se pak ubíral cestou vyšší míry inflace.

⁷ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 179 – 182

⁸ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 183

Náš vstup není v nejbližších minimálně deseti letech příliš reálný. Nedokážeme prokázat dlouhodobou schopnost plnit maastrichtská kritéria – jak fiskální, tak i kritérium pro inflaci (právě přijetí eura by vyhnalo naši inflaci nahoru).

Eurozóna nás nechce. Nepřeje si rozšiřování, nemůže si dovolit přijmout další skupinu ekonomik, které by v důsledku dohánění měly vyšší než 2% inflaci.“⁹

Na otázku „Proč jsou Češi vůči euru vlažnější než jiné národy „nových“ členských zemí EU?“ odpověděl Miroslav Singer následovně:

„...většina komentátorů přitom za hlavní důvod považuje ambivalentní vztah českých politiků k euru způsobený jejich nechutí k podstatnějšímu reformnímu úsilí. Řada komentátorů rovněž vyzdvihuje negativní postoj prezidenta Václava Klause ke společné evropské měně. Pomineme-li hodnotové postoje českého prezidenta, je obtížné nalézt vysvětlení, proč by se měly postoje českých politiků k reformám lišit od postojů jejich kolegů v ostatních nových členských zemích, zejména těch ve středu Evropy“

„...přirozeným důsledkem stabilního makroekonomického rámce, založeného mj. na existenci vlastní měny s plovoucím kurzem, je pochopitelná nechuť významné části národa (k jehož charakterovým vlastnostem odedávna patřila spořivost) k jakékoli změně. Není proto třeba hledat vysvětlení určité nechuti k euru v jakési náhodné konstelaci politiků neschopných vést český národ k blahům z eura plynoucím. Český volič citlivý na jakékoli otřesy dopadající na jeho úspory (možná i při blednoucí vzpomínce na měnovou reformu z roku 1952) je totiž skeptický vůči náhradě české koruny, která z jeho hlediska funguje, a navíc posiluje“

„...vztah politické elity k zavedení eura je tedy silným odrazem toho, jak voliči vnímají samostatný měnový rámec své země. Pokud si zkušenosti s tím vyhodnocují jako dobré, je jejich ochota tento rámec měnit pochopitelně nižší, což pak ochlazuje i nadšení politiků vůči zavádění eura. Neodolám a dovolím si zakončit jedním přirovnáním: česká koruna se má k měnám většiny post-transformačních ekonomik asi jako Škoda Octavia k Ladě (příčemž euro bych přirovnal

⁹ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 191

k VW Golf). Zatímco rozhodování o tom, zda přesedlat z Lady do Golfu je jednoznačné, rozhodování o tom, zda volit Octavii nebo Golf je mnohem těžší. Při rozhodování totiž musí nastoupit delikátní úvahy, zda menší kufr je vyvážen větší prestižní značkou atd. Zatímco pro občany většiny post-transformačních ekonomik je lehké být „euro-nadšenci“, pro Čechy je rozhodování mnohem trýznivější. A čeští politici, pokud se jim ovšem nepovede způsobit nějaký makroekonomický otřes, na tom sotva co změní“¹⁰

„Teoretické přínosy a náklady zavedení eura“¹¹

Přínosy	Náklady
Snížení rizika měnových a finančních turbulentí	Ztráta měnové a kurzové politiky jakožto nástrojů proti:
Větší disciplína uvalená na domácí hospodářské politiky	asynchronnímu cyklu
Stabilizace dlouhodobých úrokových sazeb	asymetrickým šokům
Snížení rizikové premie (jen v méně rozvinutých zemích)	Neadekvátní měnové podmínky
Snížení transakčních nákladů	Možná asymetrie měnové transmise
Vyšší cenová transparentnost a mezinárodní srovnatelnost	Ztráta ražebného (kompenzováno podílem na příjmech ECB z ražebného)

4 Místo ČR ve společné měnové unii

4.1 Stručný vývoj měny v ČR od roku 1992 do současnosti

Rozpad Československa ke 31.12.1992 a jím podmíněný vznik samostatné České republiky k 1.1.1993 s sebou přinesl nespočet problémů v různých oblastech bankovní soustavy. Jedním z nich bylo i rozdělení hotovostního oběhiva. Nutné rozdělení dosud jednotné měny mezi

¹⁰ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 54 - 58

¹¹ PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR. 2., rozšířené vydání. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3. str. 58

dva nezávislé státní celky bylo jasné ještě před rozpadem Federace, a proto přípravy probíhaly již od poloviny roku 1992. Na české straně bylo nutno vytvořit předpoklady ve sféře legislativy, techniky, bezpečnosti s vizí toho, že po dosažení nezbytných minimálních požadavků se přípravné práce na čas odloží. Aktuální dění ovšem nabralo rychlý spád a příprava se rázem přeměnila v samotnou realizaci rozdělení. [15]

Přípravná fáze měla za úkol najít nejvhodnější technickou a organizační možnost, jak měnu rozdělit a následně navázat na další postupy fáze. Jednalo se o přípravu postupu ve sféře technického provedení, organizace a zabezpečení logisticky velmi náročné akce.

Pro zavedení nové měny bylo nutné stanovit časový rámec pro výměnu peněz. Při technických testech možností výměny bylo zjištěno, že maximální možná hranice nebude tak široká, jak se předpokládalo, jelikož pro zajištění plynulosti výměny bylo nutné okolkovat alespoň minimální sumu peněz. Nabízela se jediná možnost, jak této částky a jisté kontinuity dosáhnout, a to stažením velkého množství peněz z oběhu a zároveň využít veškerých rezerv bankovek. To by ovšem v oblasti hotovostního oběhu významným způsobem omezilo zdroje. Takové omezení by nebylo možné dlouhodobě snášet, jelikož by mohlo dojít k závažným poruchám v peněžním oběhu, které by mohly negativně ovlivnit vývoj celé ekonomiky. Časový interval byl tedy stanoven na rozmezí 2 až 4 dnů. S vědomím značného rizika se nakonec přistoupilo na 4 dny, aby se částečně usnadnila situace občanů. [15]

Problém s okolkováním a časovým horizontem pro výměnu byl relativně vyřešen, ale jednání nebyla ani zdaleka u konce. Další naléhavou otázkou bylo, zda povolit či nepovolit v průběhu výměny peněz souběžnou platnost obou měn. Pro platby by souběžnost znamenala velké usnadnění, ale obyvatelé by stáli před rozhodnutím, jakou část si dát stranou pro případné nákupy a jaké množství vyměnit. Negativem by také bylo znemožnění účetních zápisů a zároveň by byla reálná šance pro únik nově okolkovaných bankovek na Slovensko a dovoz neokolkovaných bankovek ze Slovenska. Po zvážení těchto argumentů bylo jasné, že souběh platnosti obou měn je naprosto vyloučen. Nyní už „zbývalo“ vyřešit maximální možnou hodnotu pro výměnu. Bylo nadevše jasné, že čím vyšší částku budou lidé chtít vyměnit, tím vyšší množství okolkovaných bankovek bude nutné mít. Tím by se také zvýšily náklady na transport neokolkovaných bankovek do kolkovacích míst, náklady na bezpečnost při transportu atd. Po důkladném zvážení všech pro a proti byla ČNB stanovena částka 4000,- na osobu starší patnácti let a 1000,- na osoby mladší, kdy směnu mohly provádět pouze rodiče. Částku na dítě do 15 let tak bylo možno zdvojnásobit, pokud výměnu za dítě provedli oba zákonní zástupci. [15]

Výpočty bylo zjištěno, že bude nutno vyměnit za Kč cca 30 mld. Kč, a že pro pokrytí všech výměn bude nutno mít logistickou zásobu podstatně vyšší.

Na realizaci výměny peněz se kromě ČNB podílely spořitelny a pošty, které měli k dispozici prostory pro výměnu. Pošta měla pobočky i v menších městech a tam, kde byl nápor obyvatel na jednu poštu přílišný, sloužily jako doplňkový výměnný prostor spořitelny. Při kolkování bankovek pomáhala Komerční banka. Celkovou bezpečnost zajišťovalo ministerstvo vnitra a policie. Ostatní banky ve fázi realizace pouze zajišťovaly výměnu pro své klienty.

Kolkování bylo od začátku považováno za jednu z nejsložitějších operací celé výměny. Všechna výměnná místa obdržela v první dodávce sumu bankovek vypočtenou na počet obyvatel. Vyměněné neokolkované bankovky byly odvezeny do kolkovacích prostor, odkud po okolkování byly rozváženy do míst, kde jich byl nedostatek pro výměnu.

Ohlas na celý průběh odluky a výměny peněz byl silný hlavně ze strany obyvatelstva. Zatím co odluka jako taková měla převážně vliv na psychiku, tak měnová přeměna byla náročná jak psychicky, tak fyzicky. Tyto šoky pro účastníky výměny měny byly částečně zmírněny faktem, že organizace a útvary pořádající tuto operaci byly na vysoké profesionální úrovni. Měnová odluka a s ní spojená výměna bankovek a mincí trvala 4 dny, bylo vyměněno přes 495 milionů kusů bankovek a 761 milionů kusů mincí. [15]

S odstupem času se ukázalo, že měnová odluka byla přijata veřejností a oceněna i Mezinárodním měnovým fondem, což významně přispělo k zisku značné důvěryhodnosti ČNB doma i v zahraničí.

Pro zajištění kontinuity oběhu peněz bylo nutné, aby emisní banka měla dostatečné zásoby bankovek na území celého státu. Musí být schopna z nich uvolňovat potřebné množství oběživa a zároveň přijímat z oběhu bankovky a mince. Jinak řečeno musí uskutečňovat množství a kvalitativní kontrolu, třídění a adjustaci peněz.

V případě dobrého technického, organizačního a personálního zázemí jsou tyto činnosti pro banku pouze pravidelnou činností se soustavným důrazem na bezpečnost.

4.2 Česká národní banka a další vývoj

Podle ústavního zákona č. 542/1992 Sb., o zániku České a Slovenské Federativní Republiky byl stanoven jako den zániku této federace a zároveň všech jejích institucí 1. leden 1993.

Dne 16. prosince 1992 byla přijata ústava nového státu neboli České republiky, která v jedné části podrobně vyjmenovává povinnosti a postavení ústřední banky v nově vzniklém státě. Ústava nabyla účinnosti 1. ledna 1993.

Nově vzniklá Česká národní banka se dále řídila a dosud řídí zákonem o České národní bance č. 6/1993 Sb., který plynule navazoval na obsah zákona o Státní bance Československé. Jako hlavní úkol pro ČNB byla stanovena stabilita měny. Proto měla a má ČNB právo určovat měnovou politiku, vydávat bankovky a mince a řídit jejich oběh, provádět dohled nad bankovní činností atd. [15]

Ekonomická situace v ČR v jejím prvním roce fungování se příliš nelišila od předchozích let. Výše hrubého domácího produktu zůstala stejná, ale zavedení daně z přidané hodnoty ve výši 23% bylo jedním z výraznějších zásahů do fungování naší ekonomiky.

ČNB se snažila naplňovat zákonem stanovený úkol stabilizace měny a k tomu ji velkou měrou napomáhá fakt takřka fixního kurzu koruny a od něho se odvíjející vhodné podnikatelské a konkurenční zázemí pro české firmy. Dalším pomocníkem při udržování stability se později stalo cílování inflace. Z hlediska přiměřeného vývoje zásob peněz byl jako hlavní ukazatel zvolen agregát **M2**, který v sobě zahrnuje oběživo, vklady na viděnou, termínované vklady a vklady v cizí měně. Vycházelo se z předpokladu, že dané množství peněz v ekonomice je jistým indikátorem budoucího vývoje inflace. Tudíž ČNB musela být schopna s předstihem reagovat na zvýšenou poptávku po hotovosti.

Přijetí mezi země OECD v roce 1995 bylo spojeno se zavedením plné vnější směnitelnosti pro operace na běžném účtu a uvolnění podmínek pro pohyby na finančním účtu. [15]

V období červenec 1993 až června 1996 měla úroveň ekonomiky stoupající tendenci, vzrostl hrubý domácí produkt, docházelo k postupnému snižování inflace a nezaměstnanost se

podařilo udržet na přijatelné úrovni. Česká koruna se stala velmi atraktivní měnou pro zahraniční trh. Každý klad má ale i svůj zápor a tak tomu bylo i u české ekonomiky, kde docházelo k neustálému růstu mezd ovšem bez stejné odezvy v produktivitě práce. Značný příliv krátkodobého zahraničního kapitálu nebyl pro naši ekonomiku v té době velkým přínosem. Docházelo k postupnému vnitřnímu i vnějšímu zadlužování země, což se odrazilo na fungování bankovního sektoru, kdy převážná část komerčních bank byla ve vlastnictví státu a sloužila pouze k poskytování úvěrů velkým společnostem s cílem udržet je na trhu a to bez jakýchkoli záruk navrácení půjčených peněz. V bankovní sféře byl též zaznamenán nárůst malých bank, které byly neprozřetelně zakládány pouze pro jakýsi sponzoring vlastníků banky, kteří byli zároveň majiteli nebo akcionáři různých firem, jednoduše řečeno sami sobě nebo blízkým poskytovali úvěry za výhodných podmínek. [15]

Takovou to situaci samozřejmě nemohla ČNB nechat jen tak bez odezvy, proto vyhlásila konsolidační program na banky, jejichž kapitálové zajištění kleslo pod minimum 8%. Veškerá opatření směřovala k znovuoobnovení harmonického fungování bankovní soustavy a jednalo se především o snížení základního jmění a zavedení nucené správy, ukončení činnosti, odprodej banky s předpokladem budoucí fúze, navýšení základního jmění stávajícími akcionáři nebo novým investorem. Kvůli této situaci došlo k výraznému hospodářskému zatížení ČNB a zároveň k nedůvěře ze strany veřejnosti. Proto byla založena Česká finanční, s. r. o, která byla pověřena odkupem nebonitních pohledávek a úkolem pomoci bankám přežít nepříznivé období. Aby se do budoucna zamezilo dalšímu nárůstu takovýchto malých a neprosperujících bank, došlo k novelizaci zákona o bankách, kde byla rozšířena pravomoc centrální banky v oblasti bankovního dohledu.

V roce 1995 docházelo ještě k vyššímu nárůstu zahraničního kapitálu, což sice částečně usnadnilo financování zahraničních úvěrů, ale zároveň zde hrozilo možné využití těchto prostředků ke spotřebě, čímž by došlo ještě k výraznějšímu zvýšení inflace. Jako obranu proti této situaci s cílem neutralizovat volný kapitál bank začala ČNB vydávat poukázky centrální banky. Vše spočívalo v uložení určité sumy peněz u centrální banky. [15]

Česká národní banka se v té době dále potýkala s problémem nepřímé návaznosti mezi M2 a inflací, což znemožňovalo vhodné využívání a nakládání s peněžní zásobou.

Na nepříznivý vývoj zareagovala ČNB v létě roku 1996 výrazným zpřísněním měnové politiky. Rozšířila pohyb kurzu koruny a to především proto, aby se zamezilo profitu zahraničních investorů a zároveň se tak vytvořilo pole působnosti pro centrální banku a rozvoj v bankovní sféře. Omezila přístup ke zdrojům zvýšením diskontní úrokové sazby a sazby

povinných minimálních rezerv. Významným pokrokem v měnové politice bylo zavedení tzv. repo operací, které umožnily přejímání přebytečné likvidity bank centrální bankou výměnou za cenné papíry s předem stanovenou dobou navrácení jistiny a úroku plynoucího z tohoto „zapůjčení“.

A to vše bylo i s rizikem zpomalení ekonomického růstu v dalších letech. Dodnes se vedou diskuse o načasování a razantnosti opatření ČNB.

K zásadní změně došlo 26. května 1996, kdy guvernér ČNB spolu s předsedou vlády vyhlásili opuštění pevného kurzu a zavedení režimu řízeného plovoucího kurzu.

Zpočátku roku 1997 byl kurz koruny značně silný a v Evropě měla česká koruna jedno z nejvyšších postavení mezi měnami reformních zemí. To ovšem mělo za následek nerovnovážný vývoj v naší ekonomice a proto byla provedena redukční hospodářská opatření, která bohužel tento vývoj nijak významně neovlivnila. V květnu téhož roku tedy došlo k „útoku na korunu“ neboli k odprodeji korun a nákupu deviz, čímž došlo k razantnímu propadu nominálního kurzu koruny. Souhrnně řečeno vznikla měnová krize velkých rozměrů, a to nejenom kvůli pnutí v ekonomice, ale též na politické scéně.

Ve snaze udržet kurz koruny ve stanoveném rozpětí provedla ČNB jisté administrativní kroky, které omezily přístup na trh. Dále také radikálně navýšila lombardní sazbu. [15]

Současně byl vládní koalicí přijat 28. května 1997 stabilizační a ozdravný program, který měl napravit předchozí chyby v hospodářské politice státu. Program usiloval o snížení výdajů z rozpočtu, zvýšení podpory ČNB při snaze o snížení a stabilizaci inflace a neprohlubování deficitu platební bilance, zajistit prostředky pro stabilizaci měny, omezit dovoz financovaný z veřejných rozpočtů a zamezit růstu mezd.

Ke konci roku lze říci, že kurz se ustálil na relativně přijatelné „výši“, ale bylo nad slunce jasné, že je nutné zavést nový směr vedení měnové politiky, tedy nahradit prioritu řízení peněžní zásoby a stabilizaci kurzu zavedením strategie cílování inflace. Jednalo se o prognózování vývoje inflace, kterou je možno ovlivnit především pohybem úrokových sazeb.

Výše popsaná měnová krize řešená centrální bankou a následně i vládou vyústila koncem roku 1997 v rozpad koalice a tím i vlády.

V první polovině následujícího roku byl do čela vlády postaven guvernér České národní banky, a tím byl přístup ČNB promítnut do politiky vlády. [15]

Vláda obezřetnou makroekonomickou a politikou identifikací příčin předcházejících měnové krizi, tlakem na soulad mezi tuzemskou nabídkou a poptávkou, zvrácení na disproporci mezd a produktivity, na snižování schodku obchodní a platební bilance a zahraničního zadlužování státu zachránila tak korunu před totálním propadem za cenu propadu výkonnosti hospodářství, zvýšení nezaměstnanosti a poklesu reálných mezd.

Po volbách v roce 1998 Tošovského mise skončila a vlády se ujala o pět politická strana. V téže roce ČNB omezuje stoupající volnou likviditu bank a příliv krátkodobého zahraničního kapitálu. V březnu ČNB prodala zlato za 16,4 mld. Kč. O tomto prodeji se uvažovalo delší dobu, jelikož zlato už nemělo takovou hodnotu jako rezervní aktivum.

V České republice dochází též k poklesu cen vlivem cenové politiky obchodních řetězců. Peněžní agregáty jsou silně ovlivněny vývojem ekonomiky. M1 oproti předchozímu roku. M2 a L (M2 + státní pokladniční poukázky + poukázky ČNB v portfoliu domácích nebankovních subjektů) měli klesající tendenci. Důvodem poklesu byla nízká úvěrová činnost komerčních bank a hospodaření státního rozpočtu. Nízká úvěrová činnost je způsobena především zvýšenou opatrností bank při poskytování úvěrů a zároveň vysokými úrokovými sazbami. O snížení úrokových sazeb se snaží ČNB už od července roku 1997 a daří se jí ke konci roku 1998, kdy úrokové sazby se podařilo snížit o 5,5% , lombardní sazby o 6,5% a diskontní sazby o 5,5%.[15]

Do České republiky opět začíná proudit dlouhodobý zahraniční kapitál, což znamenalo obnovení víry v budoucnost úspěšného vývoje našeho hospodářství. Tento ekonomický optimismus napomohl i vytváření nových pracovních příležitostí, tedy k částečnému snížení nezaměstnanosti v některých regionech.

Kvůli zásahům ČNB na devizovém trhu oslabil kurz koruny jak vůči euru, tak vůči USD.

V tomto roce byl vytvořen plán „Hospodářská strategie vstupu ČR do EU“, jehož součástí byl i plán ČNB o budoucnosti měnové politiky státu. Plán „Hospodářské strategie vstupu ČR do EU“ byl v květnu schválen vládou a na jeho základě byl vytvořen dokument „Společné hodnocení vlády a Evropské komise, týkající se priorit hospodářské politiky ČR“, který byl definitivně podepsán v listopadu téhož roku.

Ještě v říjnu Evropská komise zveřejnila zprávu o pokrocích České republiky v přípravě pro vstup do EU. Za největší negativa našeho bankovního sektoru byl ovšem považován vysoký počet klasifikovaných úvěrů a nedokončená privatizace bank. [15]

Při přípravě vstupu bylo nezbytně nutné porovnat naši legislativu s legislativou EU, přičemž ČNB se těchto „sezení“ účastnila při projednávání volného pohybu služeb a kapitálu,

hospodářské a měnové unie. Celkové zhodnocení této situace Evropskou unií bylo pro nás pozitivní.

Za rok 1999 dochází v ČR k poklesu inflace a ke zlepšení celkové ekonomické situace státu.

Velké obchodní řetězce se snaží nalákat spotřebitele k větším nákupům nižšími cenami a možností financovat zboží z jimi poskytnutých půjček. Toto dění má za následek zvýšení objemu výdajů domácností a tím i ekonomickému růstu.

Celkový vývoz zaznamenává značný nárůst. Domácí producenti se zaměřují na požadavky zahraničních trhů.

ČNB přistoupila ke snižování úrokových sazeb a sazeb pro povinné minimální rezervy, aby dosáhla vyšší konkurenceschopnosti našeho bankovního systému.

Již zmíněné obnovení přílivu dlouhodobého zahraničního kapitálu způsobilo zvýšení růstu peněžních agregátů. Zrychlení růstu M1 byl převážně díky snížení úrokových sazeb termínovaných vkladů. [15]

Obnovením důvěry v opětovně rozvíjející se ekonomiku a českou korunu, se obnovil na počátku roku 2000 příliv zahraničního kapitálu. Došlo k růstu hospodářství a tím k růstu mezd v souladu s růstem produktivity, mírnému snížení nezaměstnanosti.

Růst peněžních agregátů M2 a L se v tomto roce zmírnil vzhledem k nízké míře poskytnutých úvěrů.

Měnová politika našeho státu je stále orientována na cílování inflace, ČNB musí však vést v patrnosti možné následky vzniklé i opatřeními spojenými se vstupem naší země do EU.

Hlavními cíly ČNB v tomto roce v rámci příprav kandidátské země bylo nalézt řešení pro měnovou a kurzovou politiku, inflaci a navrhnout možné strukturální reformy v bankovním sektoru. Úkolem těchto plánovaných opatření mělo být ustálení a udržení ekonomické situace.

Novela zákona o ČNB účinná od 1.1.2001 umožnila mnoho změn v ustanoveních ČNB, jako například rozšíření nezávislosti, zákaz financování veřejných institucí ze zdrojů ČNB, změna cíle ČNB atd. [15]

V každoroční zprávě Evropské komise o vývoji kandidátských zemí je kladně hodnocen pokrok ČR v mnoha směrech, opakem je výtka týkající se novely zákona o ČNB, která bohužel

není slučitelná se statutem ESCB. Na jednáních Evropské centrální banky s centrálními bankami jednotlivých kandidátských států jsou diskutována témata spojená se začleněním těchto centrálních bank do systému Evropské unie a ERM.

V září 2000 se v Praze konalo zasedání Mezinárodního měnového fondu, což bylo významné ocenění výsledků hospodářství, postavení koruny i práce ČNB.

V prosinci roku 2000 se konalo zasedání Evropské komise v Nice, poprvé se začíná hovořit o zastoupení jednotlivých členů kandidátských zemí v orgánech Evropské unie a za rok možný pro uskutečnění samotného vstupu byl označen rok 2004. Ve všech kandidátských zemích musí začít fungovat předvstupní hospodářské programy, které v budoucnu částečně umožní zjednodušení v přechodech na společnou měnu euro. V ČR se tento program přípravy nazývá „Společné hodnocení vlády a EK, týkající se priorit hospodářské politiky ČR“ a na jeho tvorbě se z části podílela i ČNB. [15]

V roce 2001 došlo k přibrzdění světové ekonomiky vyspělých zemí a k celosvětovému snížení cen, především surovin. V naší ekonomice snížení inflace vedlo k neúměrnému posilování kurzu koruny. Snížování úrokových sazeb a intervence centrální banky na devizovém trhu nebyly účinné.

Obavy ze ztráty konkurenceschopnosti české produkce na vnějších trzích vedly ČNB k dohodě s vládou o strategii řešení negativního kurzových dopadů.

V rámci ČNB byly navrženy novely zákona o ČNB, zákona o bankách, zákona o platebním styku, zákon o finančním arbitrovi a ve spolupráci s Ministerstvem financí novela devizového zákona.

Z naší strany vůči EU došlo k pokroku ve sféře úprav legislativy a to tak, že Parlament schválil změnu ústavy, tudíž hlavním cílem ČNB bude od té doby usilovat o cenovou stabilitu a měla by se podílet na utváření hospodářsky prosperující ekonomice státu.

V prosinci se opětovně konalo zasedání Evropské komise, tentokrát v Laekenu. Hlavním tématem bylo schválení tzv. Laekenské deklarace, jejíž náplní bylo vytvoření Konventu o budoucí podobě rozšířené EU a jeho programu. Byly také jmenovány státy, které mají reálné šance pro vstup do EU. V rámci neustále probíhajících příprav se pokračuje ve změnách naší legislativy tak, aby byla v souladu s legislativou EU. [15]

Celý tento pokrok v přiblížení naší legislativy s legislativou EU byla kladně zhodnocena v hodnocení kandidátských zemí Evropskou komisí.

Rok 2002 byl pokračováním trendů nastavených v předchozím roce. Světová ekonomika procházela etapou jen pomalého hospodářského růstu, očekávané oživení se nedostavovalo. Utlumená poptávka nadále výrazně stlačovala inflaci. Závažný měnový a makroekonomický problém silné koruny nedovolil dosažení předpokládaného zlepšení obchodní bilance a běžného účtu. Posílení koruny bylo také způsobeno poptávkou zahraničních investorů po korunách, spojenou s přílivem přímých zahraničních investic. Naplnění dohody ČNB s vládou o deponování devizových příjmů z privatizace do devizových rezerv vrátilo v závěru roku kurz koruny na únosnou úroveň.

Privatizace bank byla zahájena 1998, kdy státní podíl v IPB koupila Nomura. V dalším roce byl státní podíl v Československé obchodní bance prodán belgické KBC Bank, podíl v České spořitelně v roce 2000 koupila rakouská Erste Bank a rok po té získala podíl v Komerční bance francouzská Société Générale.

Intenzivní práci na úpravách legislativy a dokončením privatizace bank bylo dosaženo značného pokroku přípravy na členství v EU. [15]

Rok 2003 byl charakteristický drastickým propadem dolaru, poklesem cen vstupních surovin a následným zpevněním kurzu koruny vůči dolaru. Inflace výrazně klesla pod cílené pásmo 2,5 – 4,5% a to v prosinci pod 1%, v průběhu předcházejících měsíců spadla dokonce do deflačních hodnot. Bankovní rada na to reagovala trojím snížením základní úrokové sazby. Vnější poptávka byla tlumena pomalým růstem ekonomiky v zemích EU, kde v Německu došlo dokonce ke stagnaci. Stabilní růst české ekonomiky, příznivá příjmová situace domácností a snadná dostupnost úvěrů od restrukturalizovaných bank s nízkou sazbou úroku oživovali vnitřní poptávku.

Ve své podstatě byly završeny systémové a legislativní změny při přípravě vstupu ČR do EU.

Ve struktuře oběživa dochází v roce 2003 ke změně. 31.10.2003 byl posledním dnem, kdy bylo možno platit desetníky a dvacetníky. Hlavními důvody rozhodnutí o stažení těchto mincí z oběhu byl nárůst cen a tím vytvořená skepse obyvatelstva vůči „drobným“. Stále narůstal počet mincí, které se nevracely z oběhu, přičemž náklady na výrobu převyšovaly hodnotu mince. [15]

1. května 2004 se ČR stala členskou zemí EU. Integrační proces země mezi vyspělé státy Evropy byl tím oficiálně završen. Česká centrální banka byla včleněna do Evropského systému centrálních bank. Začala úzká a účinná spolupráce ČNB s ECB a EUROSTATem.

S blížícím se vstupem do EU narůstala obecná obava ze strukturálních a cenových důsledků připojení. Jak se ukázalo, obavy se nenaplnily a nejistota, jak připojení k Unii ovlivní vývoj české koruny, se záhy rozplynula. Po většinu roku zůstala inflace stabilizována na nízké úrovni, v cíleném pásmu. K návratu z deflačních hodnot v několika měsících předchozího roku do cíleného pásma napomohlo zvýšení nepřímých daní u alkoholu, cigaret a benzínu a přeřazení některých položek služeb ze snížené do základní sazby DPH, jak jsme se zavázali v přístupových protokolech. Vliv vysokých cen energetických surovin byl kompenzován poklesem kurzu amerického dolaru. Poptávkové inflační tlaky byly slabé díky silnému konkurenčnímu prostředí na maloobchodním trhu. [15]

Nominální růst koruny posiloval vůči dolaru, vůči euru nepatrně, což pozitivně ovlivnilo výši schodku obchodní bilance. Dovozy surovin z dolarové sféry zlevňovaly a vývozy zejména do eurozóny po připojení k EU rostly.

Růst české ekonomiky stoupl na 6%. Růst nebyl již výrazně tažen spotřebitelskou poptávkou, jako v předcházejících letech, ale především investicemi.

Koncem roku 2004 byl vypracován materiál Vyhodnocení plnění maasrichtských konvergenčních kritérií a stupeň sladění s eurozónou, který ukázal nepřipravenost ČR na plnění kritérií ERM II.

Pozitivní výsledek ekonomického dění za rok 2005 a sílu koruny lze připsat zejména našemu členství v EU. Tempo hospodářského růstu bylo optimální, především díky dobré výkonnosti zahraničního obchodu. Investiční činnost měla nadále vzestupnou tendenci a to i z vnitřních zdrojů. Bankovní sféra disponovala dostatkem prostředků pro úvěrování a to jak podnikatelských subjektů, tak i poskytování spotřebitelských a hypotéčních úvěrů domácnostem. Byla zachována cenová stabilita na úrovni 2% inflace stejně jako v eurozóně. [15]

4.3 ČESKÁ REPUBLIKA V EU

Žádost o členství v Evropské unii podala Česká republika v roce 1996 prostřednictvím tehdejšího předsedy vlády Václava Klause. Česká republika sdílí s členskými zeměmi Evropské unie nejdelší část své státní hranice.

Poslední slovo v otázce vstupu do EU měli občané ČR, právě oni v referendu rozhodli, že se Česká republika stane členem Unie, která je společenstvím rozvinutých států a k začlenění mezi ně nestačila jen výhodná poloha, ale bylo nutné provést i spoustu rázných kroků jako součást přípravy na vstup. Pro země, které mají zájem se do EU dostat, platí jasné podmínky, které všechny členské státy splňují.

Členem EU se může stát jen demokratická země, jejíž tržní ekonomika je schopná obstát v konkurenci na jednotném trhu. Další podmínka, demokratický a právní stát, pak zaručuje možnost dohody v politických otázkách, jelikož všichni členové budují společnost na stejných principech. Po jakémkoli svém rozšíření chce EU zůstat společenstvím silných a vyspělých zemí. Proto je na žadatelské zemi, aby přesvědčila EU o své schopnosti být plnohodnotným členem. Musí Unii přesvědčit, že její ekonomika je natolik silná, že silný konkurenční tlak EU vydrží.

Ve vlnách rozšíření, které proběhly před “námi“, nebyla ze strany Evropské unie pro kandidátské země stanovena žádná speciální kritéria, která by bylo třeba splnit, kromě obecně platných podmínek stanovených v zakládacích smlouvách, v případě zemí střední a východní Evropy, které požádaly o vstup a jejichž výchozí ekonomická i politická situace se značně odlišovala od předchozích kandidátů na členství, stanovila Evropská unie základní požadavky na zasedání Evropské rady v červnu 1993 v Kodani: Tyto požadavky jsou označovány jako tzv. **Kodaňská kritéria**: [22]

1. politická:

- stabilita institucí zajišťující demokracii
- právní stát
- dodržování lidských práv právních menšin

2. hospodářská:

- existence fungujícího tržního hospodářství

- schopnost vyrovnat se s konkurenčními tlaky a tržními procesy uvnitř Unie

3. ostatní závazky:

- schopnost brát na sebe závazky vyplývající z členství, včetně cílů politické, hospodářské a měnové unie

V červnu 1995 schválila Evropská rada na svém zasedání v Cannes tzv. Bílou knihu s názvem „Příprava přidružených zemí střední a východní Evropy na začlenění do vnitřního trhu Unie“, jejímž cílem bylo pomoci s definováním rozhodujících legislativních opatření nutných k začlenění do rámce jednotného vnitřního trhu, objasnění technické a administrativní struktury nezbytné pro jejich zavedení do praxe a určení zaměření technické pomoci v rámci programu PHARE. Obsahovala podrobný přehled legislativy Společenství nutné k fungování vnitřního trhu, platný ke konci roku 1994.

Členem EU jsme se stali 1. května 2004 a zavázali jsme se tak k přijetí jednotné evropské měny. Členství v eurozóně je podmíněno splněním Maastrichtských kritérií, jinak také nazývaných Konvergenční kritéria, která jsou uvedena ve Smlouvě o založení Evropského společenství. Celkem jich je pět - dvě fiskální a tři měnová. [21]

Fiskální kritéria jsou:

1. Nízký rozpočtový deficit - ten nesmí přesáhnout 3 % hrubého národního produktu (HNP)
2. Nízká míra celkového vnitřního dluhu - ten nesmí překročit 60 % HNP.

Měnová kritéria jsou:

1. Udržet cenovou stabilitu, která je patrná z míry inflace, jež by neměla překračovat o více než 1,5 % míru inflace tří členských států, jež v této oblasti dosáhly nejlepších výsledků. Inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen na srovnatelném základě kupní síly měny, které bere ohled na národní odchylky v definici cenového koše.
2. Stabilita dlouhodobých úrokových sazeb, měřených podle sazeb dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů, jejich úroková sazba nesmí o více než 2%

převyšovat úrokovou sazbu ve třech zemích s dlouhodobě nejnižší sazbou.

3. Schopnost udržet stanovené rozpětí měny v EMS a to bez devalvace a alespoň po dobu posledních dvou let před vstupem do HMU.

4.4 Příprava na vstup ČR do eurozóny

Výzvy pro Českou národní banku na období 2005 – 2010 navazuje na Výzvy pro Českou národní banku na období 2002 – 2004, kde byl koncipován plán příprav pro vstup do EU.

Obsahem druhé výzvy je plán vývoje ekonomiky ČR na období po vstupu do EU až do přijetí eura. Proto je koncový rok 2010, který měl být tím rokem, kdy přejdeme z české měny na euro. Vstup do eurozóny je v současné době, rozhodnutím vlády na základě materiálu „Vyhodnocení Maasrichtských kritérií a stupně ekonomické sladěnosti ČR s Eurozónou“, posunut.

Plán příprav na období 2005 – 2010

Výzva obsahuje kromě změn v měnové politice, bankovním dohledu a regulace ještě popis změny fungování ČNB jako součásti Evropského systému centrálních bank (ESCB).

Za hlavní cíle na pětileté výzvy byly určeny následující:

- udržet nízkou inflaci a to na úrovni 3% s možným výkyvem o jedno procento na každou stranu
- komunikovat s vládou v otázkách vstupu do eurozóny
- zavedení nového konceptu kapitálové přiměřenosti
- završení procesu sjednocování regulace a dohledu nad finančním trhem
- další vývoj ve sféře výzkumu, analýzy a personálního obsazení
- zasloužit se o respekt ze strany ostatních bank ESCB
- vytvářet vhodné podmínky pro zavedení eura do oběhu v naší zemi

- rozvoj lidského kapitálu ČNB a tím tak lépe representovat Český stát a jeho bankovní systém
- utvářet predikce o vývoji postavení ČNB v ESCB

Za hlavní cíl měnové politiky je stále považováno cílování inflace a to na již zmíněné tříprocentní hladině. Nedílnou součástí při provádění měnové politiky jsou přípravy na přijetí eura. Správa devizových rezerv bude pokračovat ve svém rovnoměrném vývoji tak, aby výnosy z nich plynoucí byly v odpovídající míře rizika.

Přípravou přechodu do eurozóny je zapojování bankovního dohledu do struktur evropských institucí, přijímání jejich standardů a prohloubení spolupráce se zahraničními regulátory. Zavádí se koncept kapitálové přiměřenosti neboli Basel II, díky němuž bude snazší odhalit slabá místa a včas na ně reagovat. Pro zvýšení účinnosti dohledu nad domácím finančním a kapitálovým trhem došlo v roce 2006 ke sloučení všech tuzemských regulátorů do ČNB.

Institucionální změny v dohledu nad finančním trhem jsou zaváděny z důvodu zvýšení úrovně péče o finanční stabilitu, či prevence finanční nestability, a umožní splňovat nároky ze strany ECB ohledně kvality a obsahu poskytovaných informací o stabilitě cen, zvyšování podpory trvale udržitelného rozvoje a důsledného provádění bankovního dohledu. Jednou z priorit této oblasti bude vytvoření komunikačních vazeb s nadnárodními společnostmi a především s ECB.

ČNB vykonává dohled nad bankovním sektorem, kapitálovým trhem, pojišťovnami, penzijními fondy, družstevními záložnami a devizový dohled.

Pro zkvalitnění ochrany spotřebitelů v platebním styku je zřízena nová instituce Finančního arbitra, který získává převážnou část informací od ČNB.

ČNB spolupracuje na přípravě evropského platebního systému TARGET2 s ohledem na budoucí propojení tuzemských platebních systémů do evropského systému.

Převedení Výzvy ČNB na období 2005 – 2010 do konkrétních postupů je popsáno ve Střednědobé koncepci České národní banky na období 2005 – 2010 a dále pak ve Střednědobých prioritách pro období 2007 - 2012.

4.5 Plánovaný Velký třesk v ČR

Hlavní slovo při zavedení eura v ČR má v současné době vláda České republiky a ČNB. Mají rozhodnout o termínu vstupu naší republiky do eurozóny. Jak už bylo řečeno podmínkou pro vstup do eurozóny je splnění konvergenčních kritérií a dvouletá účast v ERM II.

Před samotným vstupem do systému směnných kurzů ERM II musí země úzce spolupracovat s orgány Evropské unie. Jakmile se staneme členy tohoto systému, pak začne probíhat komunikační kampaň, přijímání legislativních změn, úpravy informačních systémů atd. V případě bezproblémového chodu vydá Evropská komise a Evropská centrální banka konvergenční zprávu o stupni udržitelné konvergence, dále by měla být kladně hodnocena i připravenost naší republiky na vstup, EK by též měla dát Radě EU doporučení o zrušení výjimky pro zavedení eura a měl by být určen přepočítací koeficient – fixní kurz pro směnu českých korun za euro.

Mezi zrušením výjimky pro zavedení eura a konečným vstupem ČR do eurozóny by měla být zhruba půlroční rezerva, která slouží pro technické zajištění :

- zabezpečit potřebné množství eurových bankovek a ražbu mincí pro hotovostní oběh
- předzásobit ČNB a komerční banky eurových oběživem
- v druhé řadě zásobit maloobchod eurovým oběživem
- aplikovat pravidla o povinném duálním označování cen
- zajistit přípravu konverze bankomatů a automatů a jiných zařízení fungujících na mince nebo bankovky
- prohloubit komunikaci s důrazem na ochranu spotřebitele

4.6 Zavedení eura do hotovostního oběhu

Česká národní banka si před samotnou výměnou českých korun za euro musí stanovit „požadavek na množství bankovek potřebných pro přechod na euro a odhad logistických zásob pro období roku následujícího po zavedení eura. ČNB uzavře s partnerskou národní centrální bankou zemí Eurosystemu smlouvu o zapůjčení bankovek, jejíž obsah bude vycházet

z Obecných zásad ECB.“¹² Tuto půjčku Česká národní banka vrátí v průběhu let po zavedení eura, kdy bude emise záviset ve velké míře na ní.

Co se týče mincí, tak právo na jejich ražbu má každý člen eurozóny. V našem případě má toto výhradní právo pouze centrální banka, což ovšem znamená, že bude nést plnou zodpovědnost, za dostatečné zajištění výroby a dodávek mincí pro celou Českou republiku. Objem emise mincí schvaluje Evropská centrální banka. Celá přípravná fáze výroby a distribuce mincí je otázkou tří let, ale může být prováděna až po přijetí rozhodnutí o zrušení výjimky na zavedení eura – půl roku předem.

Výroba mincí a jejich distribuce jsou náročnou operací v přípravné fázi, proto byl vytvořen jakýsi postup. Zaprvé je nutné vybrat vhodný námět a k tomu výtvarný návrh české strany euromince. Později se musí vyrobit razidla mincí a musí být vyrobeno určité množství zkušebních mincí. Kdo bude mince razit, se řídí zákonem o veřejných zakázkách v zadávacím řízení, a už teď je jisté, že producentem mincí nebude pouze jedna firma, ale více výrobců a to z důvodu krátkého časového hlediska. Samotná přeprava a distribuce podléhá mnoha požadavkům ze strany Evropské komise.

Distribuce zapůjčených bankovek komerčním bankám bude prováděna tři měsíce před zavedením eura a pouze na základě zástavy podle předpisů ECB, přičemž banky nebudou mít právo dát tyto bankovky do oběhu před termínem zavedení, můžou ovšem poskytnout takto nabyté bankovky například provozovatelům bankomatů nebo obchodům. Výhodou tzv. předzásobení je fakt, že většina Evropy v současné době již platí eurem, proto i občané mají možnost získat eurobankovky před zavedením u nás.

Co se týče již zmíněných provozovatelů bankomatů, tak v jejich případě bude nutné během krátkého časového úseku změnit software a technické uzpůsobení, na jehož principu bankomaty a podobné přístroje fungují tak, aby byly schopné pracovat s nově platnou měnou. [20]

Jakmile přijmeme euro, jako svoje zákonné platidlo nastane tzv. duální oběh. Během čtrnácti dnů bude možné platit oběma měnami, přičemž koruna bude postupně z oběhu stahována a emitovány budou pouze bankovky a mince eura. České bankovky a mince bude možno vyměnit pouze u komerčních bank a u České národní banky a to pouze v určitém

¹² Ministerstvo financí. *Národní plán zavedení eura v České republice*. Vydání první. Praha : Ministerstvo financí, 2007. str. 31

maximálním množstvím. Prakticky nejméně náročný bude převod bezhotovostních peněz, který zajistí obyvatelům a všem ostatním subjektům jakýsi komfort s minimálním přičiněním. Pro banky to už tak jednoduché nebude, postup přeměny je následující:

- banky provedou konverzi klientských účtů a úvěrových produktů vedených v korunách na euro podle přepočítacího koeficientu; konverze bude provedena bez jakýchkoli poplatků; o této skutečnosti budou klienti včas informováni
- v této souvislosti bude muset být usměrněn a koordinován proces konverze na eura, je nutné připravit celou operaci tak, aby byla zachována původní čísla účtů klientů
- bude provedena změna všech systémů účtujících v českých korunách, včetně kurzových tabulí a tisku stvrzenek pro klienty a výpisů
- při úpravách systémů je nutno zohlednit povinnost dvojího označování cen finančních produktů a uvádění hodnot v české koruně i v euru po celou dobu duálního označování cen

V případě úvěrových produktů, akreditivů a záruk bude třeba řešit rovněž konverzi opravných položek přepočet pojistného, konverzi přijatých zajištění v korunách a obecně všech aktiv a pasiv.

Dnem, kdy bude zavedeno euro, bude ČNB součástí systému TARGET, který je v eurozóně využíván pro provádění měnových operací. V současné době je v naší republice obdobou TARGETu systém CERTIS. Hlavním úkolem v této oblasti bude tedy najít způsob propojení těchto dvou systémů.

Euro s sebou přinese i nutnost změn v legislativě. Obecný zákon o zavedení eura bude hlavním právním předpisem České republiky, který zaručí hladký chod přijetí eura.

Tento obecný zákon navazuje na základní nařízení ES, které se týká zavedení eura. Návrh zákona provádí Ministerstvo financí ve spolupráci s ČNB a Národní koordinační skupinou pro zavedení eura. Zákon o České národní bance bude nahrazen novým, kde budou zpřesněny rozhodovací pravomoci v měnové politice, která se bude řídit měnovou politikou EU stanovenou s ohledem na cenovou stabilitu v EU. [20]

4.7 Optimální měnová oblast

V předchozích kapitolách byla popsána Konvergenční kritéria, která musí každá nově přistupující země do měnové unie plnit. V posledních letech jsou tato kritéria hodnocena jako nedostačující. Nelze pouze pomocí nich zhodnotit připravenost země na vstup do společné měnové unie. Proto se častěji využívá teorie optimální měnové oblasti, která řeší otázku, jaké vlastnosti musí mít geografické uskupení zemí, aby mohlo bez problémů využívat jednotnou měnu.

Autorem této teorie optimální měnové oblasti je Robert Mundell, který vysvětluje rozdíl mezi pojmy „měnová oblast“ – což je oblast, která má režim fixního kurzu, ale více měn v oběhu, a „měnová unie“ – která je charakteristická též režimem fixního kurzu, ale oproti předchozí má pouze jednu měnu. [12]

Hazucha uvádí, že v minulém století existovala celá řada měnových unií jako Librový blok, Frankový blok, Latinská peněžní unie a Severská unie. Hlavním problémem těchto unií bylo neplnění základních podmínek měnových unií, proto jejich působení netrvalo příliš dlouho.

Základ teorii optimální měnové oblasti, jak už bylo řečeno, dal R. Mundell, který především kladl důraz na mobilitu pracovních sil a integraci finančních trhů. Na jeho práci navázal P. Kenen, který zdůrazňoval, že do měnové unie by měly vstupovat země s podobnou výrobní základnou. R. McKinnon ještě přidal nutnost obchodní otevřenost členské nebo přistupující země.

McKinnon uvádí tři základní cíle, které nejlépe charakterizují optimální měnovou oblast: [10]

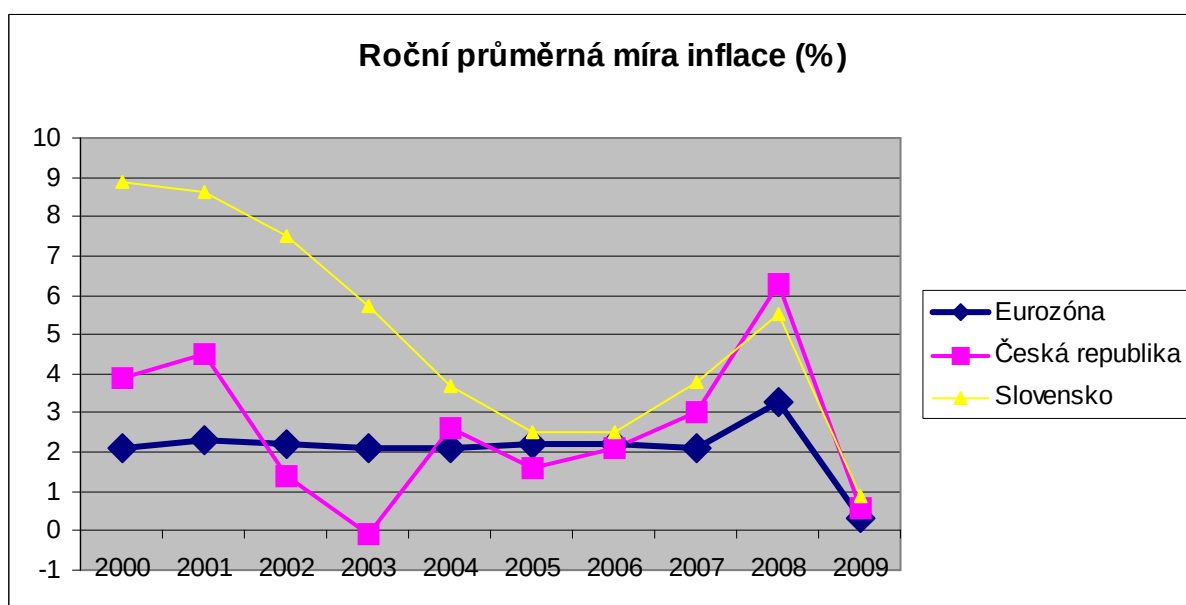
- udržení plné zaměstnanosti
- stabilní cenové hladiny
- vyrovnané platební bilance

Mongelli tyto tři cíle rozšířil o následující: [11]

- podobnost hospodářských cyklů členských zemí
- cenová a mzdová flexibilita
- integrace finančních trhů
- podobná míra inflace
- stupeň politické integrace

Vybrané body jsou vyjádřeny v následujících grafech (podklady viz Příloha č. 1), které znázorňují přiblížení České republiky směrem k eurozóně nebo Evropské unii jako takové. Jako porovnání stavu již členského státu s naší zemí bylo zvoleno Slovensko a to nejenom proto, že ještě před pár lety bylo naší součástí, ale zejména pro podobnost ekonomických procesů. Kritéria byla vybrána vzhledem ke stupni jejich důležitosti, což se potvrzuje častostí jejich používání. V průběhu sledovaného období docházelo ke změně výchozích podmínek statistického hodnocení, tj. rozšíření Evropské unie a rozšíření eurozóny, proto data použitá za unijní celek jdou do jisté míry ovlivněna počtem členských zemí v daném roce.

Graf č. 1

Graf č. 1: Průměrná roční inflace (2000 – 2008)

Zdroj: <<http://ec.europa.eu/eurostat>>, vlastní zpracování

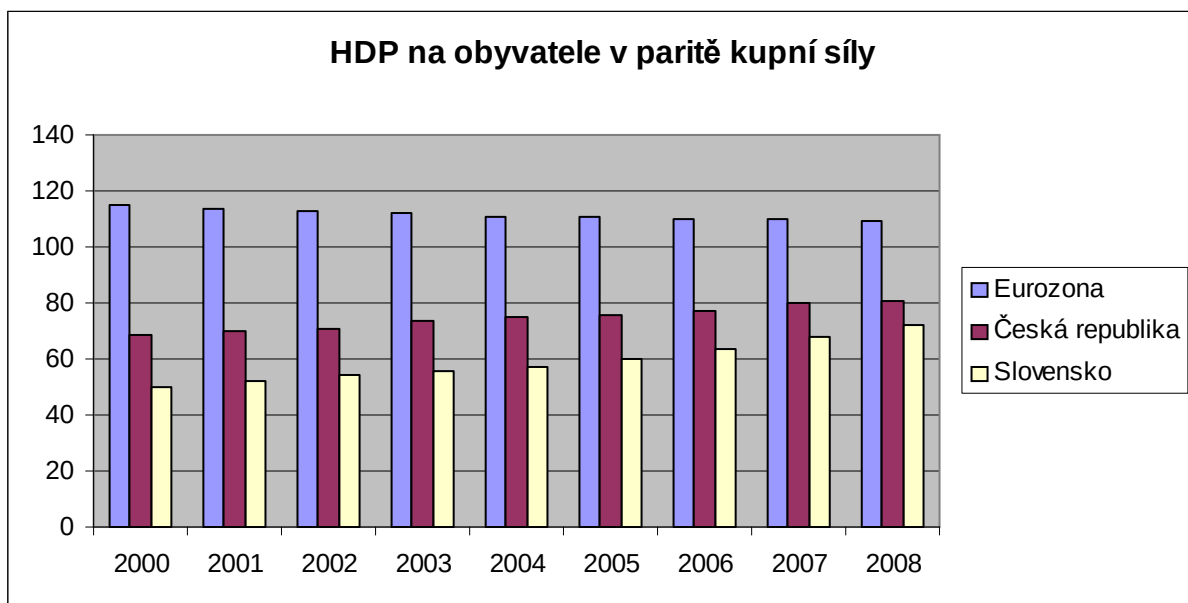
Data za eurozónu jsou brána jako průměry předchozích eurozón (EA11-2000, EA12-2006, EA13-2007, EA15-2008, EA16)

Z výše uvedeného grafického znázornění je patrné, že na počátku sledované období (r. 2000) byla roční průměrná míra inflace nejvyšší (téměř 9%) na Slovensku (více jak dvojnásobná hodnota oproti České republice a dokonce více jak čtyřnásobná hodnota oproti eurozóně), nejnižší v eurozóně (2,1%) a v České republice dosahovala hodnoty 3,9%. V období let 2000 až 2005 klesala hodnota roční průměrné míry inflace na Slovensku z původních 8,9% na hodnotu 2,5%. Z grafického znázornění je patrné, že v České republice v období let 2000 až 2005 měla roční průměrná míra inflace klesající i rostoucí charakter. Z původních 3,9% (r.2000) klesla na

hodnotu 1,6% (r.2005), přičemž v roce 2003 měla dokonce zápornou hodnotu. Oproti tomu v eurozoně se v období let 2000 až 2005 držela roční průměrná míra inflace na vyrovnané hodnotě kolem 2%. Následující období mezi lety 2005 a 2006 je charakteristické vyrovnanou hodnotou roční průměrné míry inflace u všech tří zemí a uskupení států, která se pohybovala kolem hodnoty 2%. V dalších letech rostla roční průměrná míra inflace také u všech uvedených zemí a uskupení států. V České republice se zvýšila roční průměrná míra inflace z hodnoty 2,1% (r.2006) na hodnotu 6,3% (r.2008) a dosáhla tak své nejvyšší hodnoty v celém sledovaném období (r.2000 až 2009). Obdobně tomu bylo u eurozóny, kde se hodnota roční průměrné míry inflace zvýšila z hodnoty 2,2% (r.2006) na hodnotu přesahující 3,3% (r.2008) a rovněž dosáhla nejvyšší hodnoty za celé sledované období (r.2000 až 2009). Přesto, že také na Slovensku vzrostla roční průměrná míra inflace z hodnoty 2,5% (r.2006) na hodnotu 5,5% (r.2008), u této země se nejedná o nejvyšší hodnotu během sledovaného období (ta byla dosažena na počátku v roce 2000). Rok 2009 je pro všechny uvedené roční míry inflace charakteristický poklesem z původních hodnot (eurozona 3,3%, Slovensko 5,5% a Česká republika 6,3%) na hodnotu pohybující se mezi 0 a 1%, což bylo způsobeno reakcí centralních bank na růst inflace.

Srovnáme-li jednotlivé uvedené roční průměrné míry inflací je patrné, že nejstabilnější byl tento ukazatel v letech 2000 až 2009 v eurozoně. Naopak v České republice i na Slovensku docházelo během tohoto období ke kolísání roční průměrné míry inflace. Závěrem lze konstatovat, že u všech tří zemí a uskupení států došlo během sledovaného období ke snížení hodnoty roční průměrné míry inflace.

Graf. č. 2

Graf č. 2: HDP na obyvatele v PPS (2000 – 2008)

Zdroj: <<http://ec.europa.eu/eurostat>>, vlastní zpracování

HDP na obyvatele v paritě kupní síly (PPS) má po celé sledované období (r.2000 až 2008) nejvíce vyvážené eurozóna. Z výše uvedeného grafického znázornění je patrné, že hodnota HDP na obyv. v PPS je u eurozóny stabilní a dosahuje hodnoty kolem 110. Na počátku sledovaného období (r.2000) mělo Slovensko HDP na obyv. v PPS téměř třetinovou hodnotu oproti HDP na obyv. v PPS eurozóny. Z grafického znázornění je patrné, že hodnota HDP na obyv. PPS Slovenska se po celé sledované období zvyšovala (z původní hodnoty 50,1 v r. 2000 na konečnou hodnotu přesahující 72,2 v r. 2008) a ve srovnání s HDP na obyv. v PPS EU dosáhla téměř $\frac{3}{4}$.

Česká republika měla na počátku sledovaného období (r.2000) HDP na obyv. v PPS pohybující se kolem hodnoty 70 (tedy úroveň, které Slovensko dosáhlo v r.2008). Během dalších let hodnota HDP na obyv. v PPS České republiky rostla, přičemž na konci sledovaného období (r.2008) dosáhla 80,4.

Závěrem lze konstatovat, že zatímco HDP na obyv. v PPS EU po celé sledované období mírně klesá, HDP na obyv. v PPS České republiky a Slovenska zaznamenávají během celého sledovaného období růst (přičemž HDP na obyv. v PPS na Slovensku roste rychleji než v České republice) a v r.2008 se jejich hodnoty přibližují.

Graf č. 3 Vývoj CZK/EUR

Graf č. 3: Vývoj CZK/EUR za období dvou let

Zdroj: <<http://euro.kurzy.cz/152435-singer-cnb-vyvoj-koruny-prijeti-eura-a-aktualni-otazky-menove-politiky/>>

Vývoj kurzu CZK/EUR je často v protikladu vůči kurzu CZK/USD, tedy je závislý na kurzu EUR/USD, který plave v závislosti na změně vnímání síly americké a evropské ekonomiky. Pro českou ekonomiku je pohyb kurzu přesto velmi důležitý, protože za USD dovážíme suroviny a dále exportujeme v EUR. Období dvou let bylo stanoveno vzhledem k jedné z Konvergenčních podmínek - dvouletá účast v systému ERM II.

Na následujícím grafickém znázornění je patrné, že nejnižší míru zaměstnanosti má Slovensko, naopak nejvyšší míru zaměstnanosti má Česká republika. Míra zaměstnanosti v eurozóně za sledované období mezi léty 2000 a 2008 má jako jediná z uvedených neustále rostoucí charakter. Míra zaměstnanosti v eurozóně v roce 2000 dosahovala hodnoty necelých 62%, zatímco v roce 2008 vzrostl tento ukazatel na hodnotu 66%. Oproti tom míra zaměstnanosti v České republice a na Slovensku měla ve sledovaném období (r.2000 až 2008) rostoucí i klesající charakter.

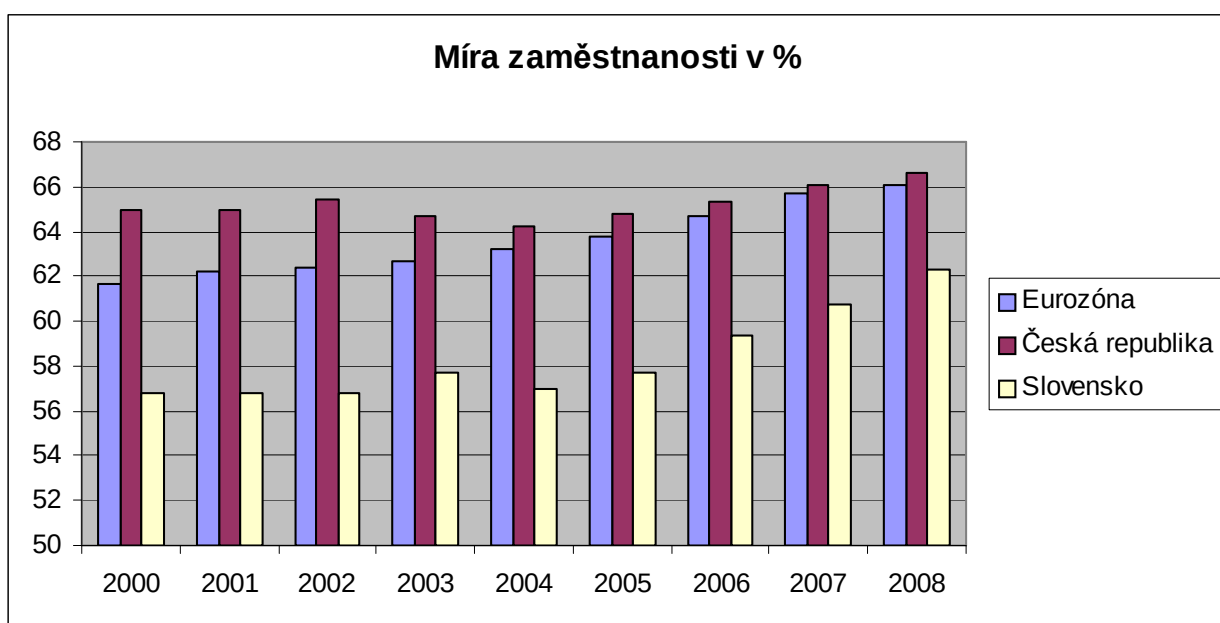
Míra zaměstnanosti v České republice na počátku sledovaného období dosahovala 65%, mírně vzrostla v roce 2002, ale následně klesla na 64,2%, což představovalo nejnižší hodnotu za celé sledované období. Od roku 2004 míra zaměstnanosti v České republice opět rostla až na hodnotu téměř 67% v roce 2008.

Z grafického znázornění je patrné, že největší kolísání představuje míra zaměstnanosti na Slovensku. Zatímco v letech 2000 až 2002 měla konstantní hodnotu téměř 57%, v r. 2003 došlo

k nárůstu na téměř 58%, následoval opět pokles na 57% v roce 2004. Od roku 2005 má míra zaměstnanosti na Slovensku rostoucí charakter, přičemž v roce 2008 dosáhla hodnoty přesahující 62%, tedy nejvyšší hodnoty za celé sledované období.

Závěrem lze konstatovat, že míra zaměstnanosti za sledované období vzrostla u všech tří zemí a uskupení států. Nejvíce se přibližují hodnoty míry zaměstnanosti u České republiky a eurozóny. Míra zaměstnanosti na Slovensku dosahuje hodnot o 5% nižších než uvedené státy/uskupení zemí.

Graf č. 4

Graf č. 4: Míra zaměstnanosti v % (2000 – 2008)

Zdroj: <<http://ec.europa.eu/eurostat>>, vlastní zpracování

Data za eurozónu jsou brána jako průměry předchozích eurozón (EA11-2000, EA12-2006, EA13-2007, EA15-2008, EA16)

Souhrnně lze konstatovat, že v určitých oblastech jsme na tom lépe než Slovensko, které je již členem eurozóny. Jak ukazují výše uvedené grafy, ne vždy jsou výsledky působení ekonomiky v naší zemi pozitivní. V současné době se většina zemí potýká s dopady hospodářské krize, které mají neblahý vliv na potenciální ekonomický růst. Když opomeneme neplnění konvergenčního kritéria státního dluhu je teoreticky Česká republika schopna vstoupit do společné měnové unie a přijmout euro jako svou zákonnou měnu.

4.8 Vyhodnocení dotazníkového šetření

V předchozích částech práce byly uvedeny ekonomické a politické podmínky pro přijetí eura. Konání referenda není podmínkou pro vstup do eurozóny, přesto bude potřeba informační kampaní přesvědčit obyvatelstvo o výhodnosti přistoupení do eurozóny. Převážně neinformovaní se bojí změny, stav informovanosti je zpravidla zjišťován pomocí dotazníkového šetření.

Výsledky vlastního výzkumu obsažené v této diplomové práci nelze implementovat na celou Českou republiku, jelikož byl prováděn pouze v náhodně vybraných městech v okrese Praha východ a v hlavním městě Praha, kde informovanost je obvykle vyšší než ve zbytku republiky.

Základem celého výzkumu bylo sestavení dotazníku, který byl rozdělen celkem do tří částí. První část se týkala základních údajů o respondentovi, dále následovaly otázky o Evropské unii a to jak test obecných znalostí, tak byl vytvořen i prostor pro vyjádření názoru na členství v EU. Poslední část byla koncipována stejně jako předchozí, ale tématem byla měna euro.

Věková skupina	Pohlaví	
	Muž	Žena
18 - 30	180	180
31 - 40	219	219
41 - 50	43	46
51 - 60	35	41
61 a více	20	17
Dosažené vzdělání	Pohlaví	
	Muž	Žena
základní	35	4
odborné středoškolské vzdělání (s výučním listem)	189	138
středoškolské vzdělání s maturitou	76	215
vyšší odborné vzdělání	11	15
vysokoškolské vzdělání	189	128

Tabulka č. 1 Počet respondentů podle základních informací

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

Otázky a odpovědi	Věková skupina					
	1. Skupina	2. Skupina	3. Skupina	4. Skupina	5. Skupina	Celkem
1						
2003	2	0	0	0	0	2
2004	358	438	89	76	37	998
2006	0	0	0	0	0	0
2						
15	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0
27	360	438	89	76	37	1000
31	0	0	0	0	0	0
3						
rozhodně kladný	12	69	34	17	3	135
spíše kladný	120	235	3	19	12	389
nemám vyhraněný názor	145	16	6	0	18	185
spíše záporný	67	89	46	24	4	230
rozhodně záporný	16	29	0	16	0	61
4						
ano	247	243	43	36	33	602
ne	113	195	46	40	4	398
5						
informuji se pravidelně	75	42	12	26	17	172
několikrát do měsíce	63	22	31	3	9	128
ne příliš často	211	193	8	21	6	439
vůbec	11	181	38	26	5	261
6						
dostačující, ale nesrozumitelné	312	128	26	25	29	520
dostačující a srozumitelné	25	254	48	43	8	378
nedostačující	23	56	15	8	0	102
7						
tisk	13	176	35	23	9	256
rozhlas	10	56	23	28	5	122
televize	43	134	19	25	23	244
internet	256	69	2	0	0	327
jiné	38	3	0	0	0	41

Tabulka č. 2 Odpovědi z dotazníku (Příloha č. 1) podle věkových skupin

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

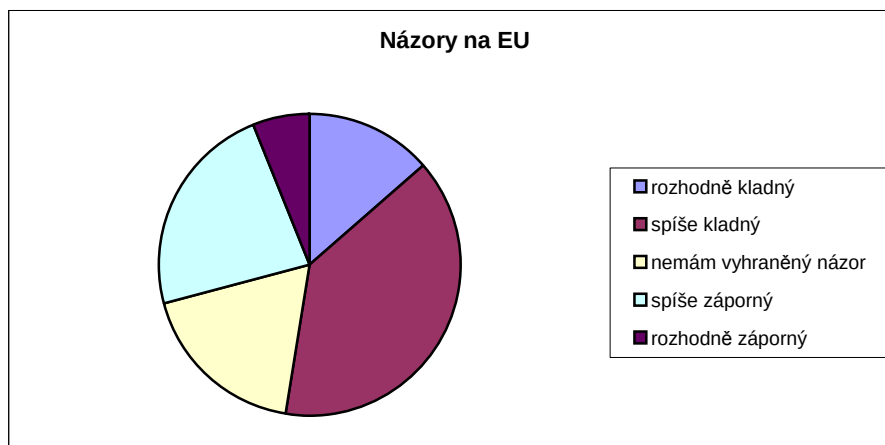
III. Část						
1						
	10	0	0	1	8	2
	16	353	436	65	56	32
	18	7	2	13	12	3
	27	0	0	0	0	0
2						
	2012	0	0	0	0	0
	2015	221	60	31	12	15
	2020	128	376	48	64	22
	<i>myslím, že se členy nestaneme</i>	11	2	0	0	0
3						
	<i>rozhodně ano</i>	8	4	17	28	4
	<i>spíše ano</i>	138	213	19	3	5
	<i>nedokážu posoudit</i>	102	187	3	6	12
	<i>spíše ne</i>	98	4	24	39	13
	<i>rozhodně ne</i>	14	30	16	0	3
4						
	<i>ano</i>	147	145	34	23	15
	<i>ne</i>	115	241	35	47	17
	<i>nevím</i>	98	52	9	6	5
5						
	<i>českou korunu</i>	245	395	45	68	35
	<i>euro</i>	113	34	27	8	2
	<i>jinou měnu</i>	2	9	6	0	0
6						
	<i>možnost bez směny platit v zemích eurozóny</i>	130	187	23	14	21
	<i>silný kurz oproti USD</i>	34	56	0	0	0
	<i>možnost pro posílení ekonomiky</i>	12	23	2	0	0
	<i>možnost lepší srovnatelnosti cen se zahraničím</i>	184	172	53	62	16

Tabulka č. 3 Odpovědi z dotazníku (Příloha č. 1) podle věkových skupin – 2. část

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky byly vytvořeny následující grafy, které názorně vyjadřují názor respondentů. Pro bližší objasnění výsledků byl sestaven ještě jeden dotazník (Příloha č. 2), kde byl dotazovaným dán prostor pro přesnější vyjádření názoru.

Graf č. 5

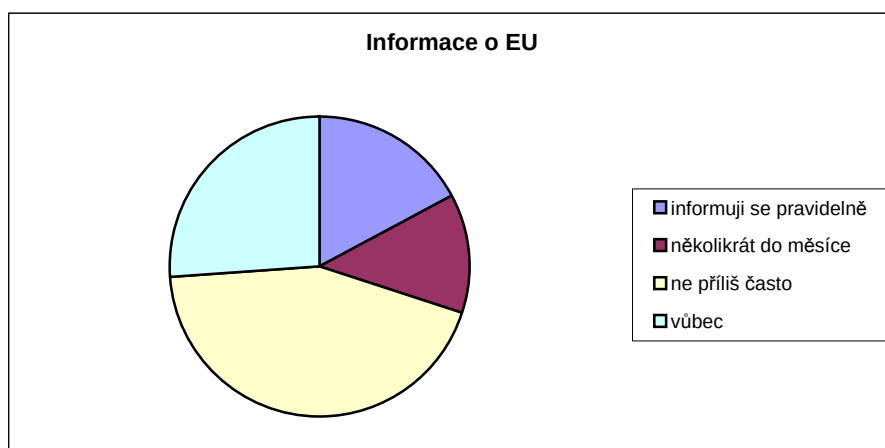

Graf č. 5: Názory na EU

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

Z tohoto grafu je patrné, že většina dotazovaných považuje vstup České republiky do Evropské unie jako pozitivní. Výsledky druhého dotazníku spíše vysvětlují menší úseky tohoto grafu jako „nemám vyhraněný názor“ a „spíše záporný“. Někteří z dotazovaných vypověděli, že vstup do EU na ně neměl vůbec žádný vliv a že nepocítili žádnou změnu. Negativní názor mají například podnikatelé a živnostníci, kteří vidí značnou nevýhodu pro jejich působení ve směrnicích a nařízeních EU, které musíme jako členský stát dodržovat.

Graf č. 6

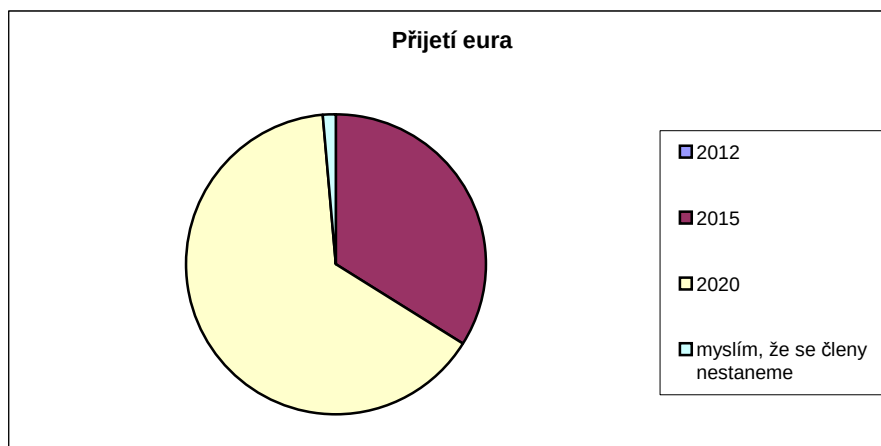

Graf č. 6: Informace o EU

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

Způsob a intenzita získávání informací o Evropské unii a dění okolo není takřka vůbec činností, kterou dotazovaní provádí. Většině respondentů připadají dostačující informace, které získají z denního tisku nebo televize. Nemají potřebu si vyhledávat další rozšiřující informace. Výjimku tvoří lidé, kteří si určité informace o EU musí zjišťovat pravidelně a to v rámci svých pracovních povinností. Častou odpovědí u studentů bylo „několikrát do měsíce“ a převážná většina potvrdila, že tak činí převážně ze studijních účelů.

Graf č. 7

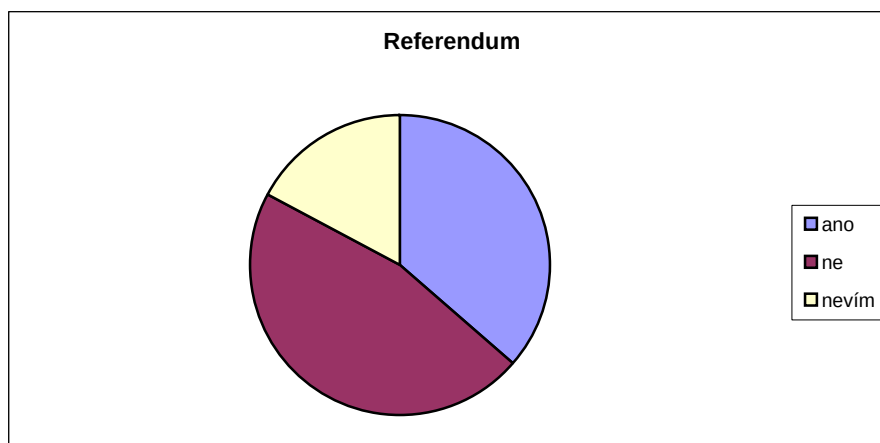

Graf č. 7: Přijetí eura

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

Z tohoto grafu jasně vyplývá, že Češi jsou, co se týče přijetí eura jako zákonné měny, velice skeptičtí pro nejbližších deset let. Hlavním důvodem, proč uvádí rok 2020, byla z jejich pohledu značná nestabilita vlády a vysoký státní dluh. Paradoxem v této situaci je, že co se týče přijetí eura, jsou občané ČR za neplnění konvergenčních kritérií a nestabilitu vlády rádi, jelikož se příchodu eura obávají. Největší strach plyne podle nich z předpokládaného nárůstu cen a snižování příjmů.

Graf č. 8

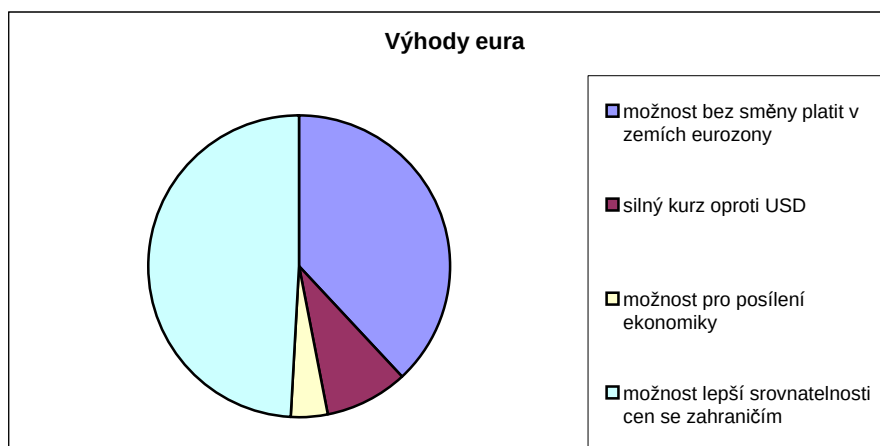

Graf č. 8: Referendum

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

Na tuto otázku by 47% dotazovaných, při případném referendu konaném v blízké budoucnosti, odpovědělo NE. 17% respondentů nemá názor, jestli být pro nebo proti a odpověděli NEVÍM. A zbylých 36% by odpovědělo, na otázku o hlasování v případě konání referenda o přijetí eura v České republice, ANO.

Graf č. 9

Graf č. 9: Výhody eura

Zdroj: Příloha č. 1 – Dotazník, vlastní zpracování

Jako výhody eura byly převážnou většinou shledány dvě varianty a to možnost platit měnou i v ostatních zemích Evropské unie, na což navazuje i další odpověď „ možnost lepšího srovnání cen“. Jak už bylo řečeno, velký podíl na volbě těchto odpovědí mají obavy z růstu cen a snižování platů.

Z názorů obyvatelstva plynoucích z dotazníkového šetření je patrná rozporuplnost a nejistota, která je způsobená již několikrát zmíněnými obavami z růstu cen a poklesu příjmů. Tyto laické předpoklady ale doposud nebyly výrazně potvrzeny v žádné zemi eurozóny, jedná se tedy pouze o strach způsobený nedostatečnou informovaností. Česká republika provádí kroky, které vedou k plnění Maastrichtských kritérií, ale nikoli propagační činnost, která by obavy občanů značně zmírnila. Členem eurozóny jsme se zavázali stát při vstupu do Evropské unie, proto by se tento proces dal nazvat neodvratitelným a nutným pro další ekonomický, hospodářský i měnový rozvoj naší republiky. Změně v doposud negativním názoru obyvatelstva by mohla jistě napomoci reklamní kampaň, ale největší podíl bude mít samotný vstup do eurozóny, kdy i běžný občan na vlastní kůži pozná výhody eura jako národní měny.

5 Závěr

Cílem práce byl popis ekonomické situace v Hospodářské a měnové unii a následně i přípravy České republiky na přijetí eura jako zákonného platidla. Vzhledem k historickému i současnému vývoji je zřetelné, že euro se stalo silnou měnou, která s sebou přináší nespočet výhod i několik nevýhod pro zemi, která se euro chystá přijmout. Přejít z české koruny na euro není pro Českou republiku krátkodobým procesem, ale věcí, jejíž řešení bude trvat několik let. Značnou výhodou je fakt, že jsme si už v nedávné době výměnou peněz prošli. Otázkou ovšem zůstává, jak moc jsme v současné a budoucí době schopni plnit kritéria a podmínky, které udává Evropská unie pro přijetí eura.

Cílem výzkumu bylo zjistit připravenost obyvatelstva na přijetí eura. Z výsledků vyplývá, že názory občanů jsou spíše negativního charakteru ať už vzhledem k EU nebo k euru, ale je jen otázkou času, kdy se tento názor změní. Vstupem do EU jsme se zavázali euro přijmout, bez udání časového horizontu, tudíž jsme nuceni podniknout kroky, které tento proces pohnout dopředu ke zdárnému konci.

Mottem Evropské unie je „Jednota v rozmanitosti“, což neplatí jen v rámci EU, ale i pro Evropskou měnovou unii. Každý stát je jedinečnou zemí, která je pro EU přínosem a stejně tak je tomu i v Měnové unii. Obě členství sice skýtají více výhod pro daný stát než pro unii jako celek, ale právě tou danou jedinečností každé země je tvořena již zmíněná rozmanitost.

6 Seznam literatury

1. CAHLÍK, Tomáš. *Ekonomika České republiky v novém prostoru Evropské unie*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2004. ISBN 80-86103-75-7.
2. CAHLÍK, Tomáš, MARKOVÁ, Jana (ed.). *Ekonomika České republiky v novém prostoru Evropské unie*. Vydání první. Praha, 2004. ISBN 80-86103-75-7.
3. FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Vydání první. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. ISBN 80-7325-015-2.
4. HAD, Miloslav, STACH, Stanislav, URBAN, Luděk. *Česká republika v Evropské unii*. Praha : Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2006. ISBN 80-7201-611-3.
5. HELÍSEK, Mojmír a kolektiv. *Euro v ČR z pohledu ekonomů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-182-3.
6. HELÍSEK, Mojmír a kolektiv. *Vstup ČR do eurozóny, ERM 2 a kurzové konvergenční kritérium*. Vydání první. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2007. ISBN 978-80-7408-000-5.
7. HOBZA, Alexandr. *Evropská unie a hospodářské reformy*. Vydání první. Praha : C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-122-2.
8. HOLUB, Alois, ADAMCOVÁ, Lenka, BRŮŽEK, Antonín. *Česká ekonomika na cestě do Evropské unie*. Vydání první. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2003. ISBN 80-86419-43-6.
9. LACINA, Lubor, RUSEK, Antonín a kolektiv. *Evropská unie : trendy, příležitosti, rizika*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. –260 s. ISBN 978-80-7380-077-2.
10. McKINNON, R. I.: The Theory of Optimum Currency Area. In: *American Economic Review*, vol.53, no. 4, September 1963.
11. MONGELLI, F. P.: New Views on the Optimum Currency Area Tudory: What is EMU Telling Us? *European Central Bank Working Paper*, [on-line], c2002, [cit. 2005-12-11]. ISSN 1561-0810. Dostupné z < <http://www.ecb.int/pub/pdf/scpwps/ecbwp138.pdf>>.
12. MUNDELL, R. A.: Currency Areas, Common Currencies and EMU. In: *American Economic Review*, vol. 87 (2), 1997

13. PEČÍNKOVÁ, Ivana (ed.). *Euro versus koruna : rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR*. Vydání druhé rozšířené. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-138-3.
14. SOJKA, Milan a kol. *Česká ekonomika v evropských integračních procesech: Vybrané problémy*. Vydání první. Brno: Doplněk, 2009. ISBN 978-80-7239-234-6.
15. ŠTOLCOVÁ, Michaela, *Vývoj oběživa a centrálních bank v českých zemích.*, Praha, 2007. 67s. Bakalářská práce na České zemědělské univerzitě na katedře ekonomických teorií. Vedoucí diplomové práce Ing. Eva Kaňková, PhD.
16. RAIS, Karel, DRDLA, Miloš. *Evropská unie, Evropská integrace a bankovníctví*. Vydání první. Praha : Computer Press, 1999. ISBN 80-7226-211-4.
17. TOMÁŠEK, Michal. *Právní nástupnictví měny Euro*. Praha: Linde, 2000. ISBN 80-7201-205-3.
18. ZAHRADNÍK, Petr. *Vstup do Evropské unie – přínosy a náklady konvergence*. Vydání první. Praha : C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-472-4.
19. ZAORÁLEK, Lubomír. *Evropa jako dialog*. Vydání první. Praha: Úřad vlády České republiky, 2005. ISBN 80-86734-80-3.
20. Ministerstvo financí. *Národní plán zavedení eura v České republice*. Vydání první. Praha : Ministerstvo financí, 2007.
21. Informační portál Zavedení eura v České republice [on-line]. Dostupné z:
<<http://www.zavedenieura.cz>>
22. Informační portál Evropská unie v České republice [on-line]. Dostupné z:
<http://ec.europa.eu/ceskarepublika/index_cs.htm>
23. Oficiální webové stránky České národní banky [on-line]. Dostupné z:
<<http://www.cnb.cz>>
24. Oficiální webové stránky Evropského statistického úřadu [on-line]. Dostupné z:
<<http://ec.europa.eu/eurostat>>

7 Přílohy

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Počet respondentů podle základních informací	str. 46
Tabulka č. 2: Odpovědi z dotazníku (Příloha č. 1) podle věkových skupin	str. 47
Tabulka č. 3: Odpovědi z dotazníku (Příloha č. 1) podle věkových skupin – 2. část.....	str. 48
Graf č. 1: Roční průměrná míra inflace (%)	str. 42
Graf č. 2: HDP na obyvatele v paritě kupní síly	str. 44
Graf č. 3: Vývoj CZK/EUR	str. 45
Graf č. 4: Míra zaměstnanosti v %.....	str. 46
Graf č. 5: Názory na EU.....	str. 50
Graf č. 6: Informace o EU.....	str. 50
Graf č. 7: Přijetí eura.....	str. 51
Graf č. 8: Referendum.....	str. 52
Graf č. 9: Výhody eura.....	str. 52

Seznam příloh

Příloha č. 1: Podkladové tabulky k optimální měnové oblasti

Příloha č. 2: Dotazník (uzavřené odpovědi)

Příloha č. 3: Dotazník (otevřené odpovědi)

Příloha č. 4: Odpovědi z dotazníků č. 2

Příloha č. 1: Podkladové tabulky k optimální měnové oblasti

Employment rate by gender; Total %																								
geo/time	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008	
European Union (27 countries)	60.7		61.2		61.8		62.2		62.6		62.4		62.6		63		63.5		64.5		65.4		65.9	
European Union (25 countries)	60.6		61.2		61.9		62.4		62.8		62.8		63		63.4		64		64.8		65.8		66.3	
European Union (15 countries)	60.7		61.4		62.5		63.4		64.1		64.2		64.5		64.9		65.4		66.2		66.9		67.3	
European Union (EC6-1972, EC9-1980, EC10-1985, EC12-1994, EU15-2004, EU25-2006, EU27)	60.7		61.4		62.5		63.4		64.1		64.2		64.5		64.9		64		64.8		65.4		65.9	
Euro area (EA11-2000, EA12-2006, EA13-2007, EA15-2008, EA16)	58.6		59.3		60.6		61.7		62.2		62.4		62.7		63.2		63.8		64.7		65.7		66.1	
Euro area (16 countries)	58.5		59.3		60.4		61.4		62.1		62.3		62.6		63.1		63.7		64.6		65.6		66	
Euro area (15 countries)	58.5		59.2		60.4		61.5		62.2		62.4		62.7		63.2		63.8		64.7		65.7		66.1	
Euro area (13 countries)	58.5		59.3		60.5		61.5		62.2		62.4		62.7		63.2		63.8		64.7		65.7		66.1	
Euro area (12 countries)	58.4		59.2		60.4		61.5		62.2		62.4		62.7		63.2		63.8		64.7		65.7		66.1	
Belgium	56.8		57.4		59.3		60.5		59.9		59.9		59.6		60.3		61.1		61		62		62.4	
Bulgaria	.		.		.		50.4		49.7		50.6		52.5		54.2		55.8		58.6		61.7		64	
Czech Republic	.		67.3		65.6		65		65		65.4		64.7		64.2		64.8		65.3		66.1		66.6	
Denmark	74.9		75.1		76		76.3		76.2		75.9		75.1		75.7		75.9		77.4		77.1		78.1	
Germany (including ex-GDR from 1991)	63.7		63.9		65.2		65.6		65.8		65.4		65		65		66(b)		67.5		69.4		70.7	
Estonia	.		64.6		61.5		60.4		61		62		62.9		63		64.4		68.1		69.4		69.8	
Ireland	57.6		60.6		63.3		65.2		65.8		65.5		65.5		66.3		67.6		68.6		69.1		67.6	
Greece	55.1		56		55.9		56.5		56.3		57.5		58.7		59.4		60.1		61		61.4		61.9	
Spain	49.5		51.3		53.8		56.3		57.8		58.5		59.8		61.1		63.3(b)		64.8		65.6		64.3	
France	59.6		60.2		60.9		62.1		62.8		63		64		63.8		63.7		63.7		64.3		64.9	
Italy	51.3		51.9		52.7		53.7		54.8		55.5		56.1		57.6(b)		57.6		58.4		58.7		58.7	
Cyprus	.		.		.		65.7		67.8		68.6		69.2		68.9		68.5		69.6		71		70.9	
Latvia	.		59.9		58.8		57.5		58.6		60.4		61.8		62.3		63.3		66.3		68.3		68.6	
Lithuania	.		62.3		61.7		59.1		57.5		59.9		61.1		61.2		62.6		63.6		64.9		64.3	
Luxembourg (Grand-Duché)	59.9		60.5		61.7		62.7		63.1		63.4		62.2		62.5		63.6		63.6		64.2		63.4	
Hungary	52.4		53.7		55.6		56.3		56.2		56.2		57		56.8		56.9		57.3		57.3		56.7	
Malta	.		.		.		54.2		54.3		54.4		54.2		54		53.9		53.6		54.6		55.3	
Netherlands	68.5		70.2		71.7		72.9		74.1		74.4		73.6		73.1		73.2		74.3		76		77.2	
Austria	67.8		67.9		68.6		68.5		68.5		68.7		68.9		67.8(b)		68.6		70.2		71.4		72.1	
Poland	58.9		59		57.6		55		53.4		51.5		51.2		51.7		52.8		54.5		57		59.2	
Portugal	65.7		66.8(b)		67.4		68.4		69		68.8		68.1		67.8		67.5		67.9		67.8		68.2	
Romania	65.4		64.2		63.2		63		62.4		57.6(b)		57.6		57.7		57.6		58.8		58.8		59	
Slovenia	62.6		62.9		62.2		62.8		63.8		63.4		62.6		65.3		66		66.6		67.8		68.6	
Slovakia	.		60.6		58.1		56.8		56.8		56.8		57.7		57		57.7		59.4		60.7		62.3	
Finland	63.3		64.6		66.4		67.2		68.1		68.1		67.7		67.6		68.4		69.3		70.3		71.1	
Sweden	69.5		70.3		71.7		73		74		73.6		72.9		72.1		72.5(b)		73.1		74.2		74.3	
United Kingdom	69.9		70.5		71(b)		71.2		71.4		71.4		71.5		71.7		71.7		71.6		71.5		71.5	
Croatia	.		.		.		.		.		53.4		53.4		54.7		55		55.6		57.1		57.8	
Former Yugoslav Republic of Macedonia, the	.		.		.		.		.		.		.		.		.		39.6		40.7		41.9	
Turkey	.		.		.		.		.		.		.		.		.		45.9		45.8		45.9	
Iceland	.		.		.		.		.		.		83.3		82.3		83.8		84.6		85.1		83.6	
Norway	.		.		.		77.5		77.2		76.8		75.5		75.1		74.8		75.4		76.8		78	
Switzerland	76.9(i)		78(i)		78.4(i)		78.3(i)		79.1(i)		78.9(i)		77.9(i)		77.4(i)		77.2(i)		77.9(i)		78.6(i)		79.5(i)	
United States	73.5		73.8		73.9		74.1		73.1		71.9		71.2		71.2		71.5		72		71.8		70.9	
Japan	70		69.5		68.9		68.9		68.8		68.2		68.4		68.7		69.3		70		70.7		70.7	

Annual average rate of change in Harmonized Indices of Consumer Prices (HICPs)																								
geo/time	1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009	
European Union (EC6-1972, EC9-1980, EC10-1985, EC12-1994, EU15-2004, EU25-2006, EU27)	1,3		1,2		1,9		2,2		2,1		2		2		2,2		2,2		2,3		3,7		1	
Euro area (EA11-2000, EA12-2006, EA13-2007, EA15-2008, EA16)	1,1		1,1		2,1		2,3		2,2		2,1		2,1		2,2		2,2		2,1		3,3		0,3	
Euro area (16 countries)	1,2		1,2		2,2		2,4		2,3		2,1		2,2		2,2		2,2		2,1		3,3		0,3	
Belgium	0,9		1,1		2,7		2,4		1,6		1,5		1,9		2,5		2,3		1,8		4,5		0	
Bulgaria	18,7		2,6		10,3		7,4		5,8		2,3		6,1		6		7,4		7,6		12		2,5	
Czech Republic	9,7		1,8		3,9		4,5		1,4		-0,1		2,6		1,6		2,1		3		6,3		0,6	
Denmark	1,3		2,1		2,7		2,3		2,4		2		0,9		1,7		1,9		1,7		3,6		1,1	
Germany (including ex-GDR from 1991)	0,6		0,6		1,4		1,9		1,4		1		1,8		1,9		1,8		2,3		2,8		0,2	
Estonia	8,8		3,1		3,9		5,6		3,6		1,4		3		4,1		4,4		6,7		10,6		0,2	
Ireland	2,1		2,5		5,3		4		4,7		4		2,3		2,2		2,7		2,9		3,1		-1,7	
Greece	4,5		2,1		2,9		3,7		3,9		3,4		3		3,5		3,3		3		4,2		1,3	
Spain	1,8		2,2		3,5		2,8		3,6		3,1		3,1		3,4		3,6		2,8		4,1		-0,3	
France	0,7		0,6		1,8		1,8		1,9		2,2		2,3		1,9		1,9		1,6		3,2		0,1	
Italy	2		1,7		2,6		2,3		2,6		2,8		2,3		2,2		2,2		2		3,5		0,8	
Cyprus	2,3		1,1		4,9		2		2,8		4		1,9		2		2,2		2,2		4,4		0,2	
Latvia	4,3		2,1		2,6		2,5		2		2,9		6,2		6,9		6,6		10,1		15,3		3,3	
Lithuania	5,4		1,5		1,1		1,6		0,3		-1,1		1,2		2,7		3,8		5,8		11,1		4,2	
Luxembourg (Grand-Duché)	1		1		3,8		2,4		2,1		2,5		3,2		3,8		3		2,7		4,1		0	
Hungary	14,2 (i)		10 (i)		10 (i)		9,1 (i)		5,2		4,7		6,8		3,5		4		7,9		6		4	
Malta	3,7		2,3		3		2,5		2,6		1,9		2,7		2,5		2,6		0,7		4,7		1,8	
Netherlands	1,8		2		2,3		5,1		3,9		2,2		1,4		1,5		1,7		1,6		2,2		1	
Austria	0,8		0,5		2		2,3		1,7		1,3		2		2,1		1,7		2,2		3,2		0,4	
Poland	11,8 (ei)		7,2 (ei)		10,1		5,3		1,9		0,7		3,6		2,2		1,3		2,6		4,2		4	
Portugal	2,2		2,2		2,8		4,4		3,7		3,3		2,5		2,1		3		2,4		2,7		-0,9	
Romania	59,1 (i)		45,8 (i)		45,7 (i)		34,5 (i)		22,5 (i)		15,3 (i)		11,9 (i)		9,1 (i)		6,6		4,9		7,9		5,6	
Slovenia	7,9		6,1		8,9		8,6		7,5		5,7		3,7		2,5		2,5		3,8		5,5		0,9	
Slovakia	6,7		10,4		12,2		7,2		3,5		8,4		7,5		2,8		4,3		1,9		3,9		0,9	
Finland	1,3		1,3		2,9		2,7		2		1,3		0,1		0,8		1,3		1,6		3,9		1,6	
Sweden	1		0,5		1,3		2,7		1,9		2,3		1		0,8		1,5		1,7		3,3		1,9	
United Kingdom	1,6		1,3		0,8		1,2		1,3		1,4		1,3		2,1		2,3		2,3		3,6		2,2	
Croatia	.		3,7 (i)		4,5 (i)		4,3 (i)		2,5 (i)		2,4 (i)		2,1 (i)		3 (i)		3,3 (i)		2,7 (i)		5,8 (i)		2,2 (i)	
Former Yugoslav Republic of Macedonia, the	.		.		.		.		.		.		.		.		.		.		.		.	
Turkey	82,1 (i)		61,4 (i)		53,2 (i)		56,8 (i)		47 (i)		25,3 (i)		10,1 (i)		8,1 (i)		9,3 (i)		8,8 (i)		10,4 (i)		6,3 (i)	
Iceland	1,3		2,1		4,4		6,6		5,3		1,4		2,3		1,4		4,6		3,6		12,8		16,3	
Norway	2		2,1		3		2,7		0,8		2		0,6		1,5		2,5		0,7		3,4		2,3	
Switzerland	.		.		.		.		.		.		.		.		1		0,8		2,3		-0,7	
United States	1,6		2,2		3,4		2,8		1,6		2,3		2,7		3,4		3,2		2,8		3,8		-0,4	
Japan	0,6		-0,3		-0,7		-0,7		-0,9		-0,3		0		-0,3		0,3		0		1,4		-1,4	

GDP per capita in Purchasing Power Standards (PPS) (EU-27 = 100)																								
geo/time	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008	
European Union (27 countries)	100		100		100		100		100		100		100		100		100	(b)	100		100		100	
European Union (25 countries)	104.9		105		105		105		104.8		104.6		104.4		104.2		104.1	(b)	103.9		103.7		103.4	
European Union (15 countries)	115.5		115.4		115.3		115.3		114.9		114.3		113.8		113.2		112.8	(b)	112.3		111.6		110.7	
Euro area (EA11-2000, EA12-2006, EA13-2007,EA15-2008, EA16)	115.5		115.6		115.5		115		113.5		112.6		111.8		110.6		110.6	(b)	110.3		109.9		109.1	
Euro area (16 countries)	113		113.1		112.9		112.5		112.1		111.3		110.6		109.4		109.6	(b)	109.3		109.2		108.5	
Euro area (15 countries)	114.1		114.1		114		113.6		113.2		112.3		111.5		110.3		110.4	(b)	110.1		109.9		109.1	
Euro area (13 countries)	114.2		114.2		114.1		113.7		113.3		112.4		111.6		110.4		110.5	(b)	110.2		109.9		109.1	
Euro area (12 countries)	114.4		114.5		114.3		113.9		113.5		112.6		111.8		110.6		110.6	(b)	110.3		110.1		109.3	
Belgium	125.6		122.9		123		126.1		123.7		125.3		123.3		121.2		119.8	(b)	117.8		115.7		115.1	
Bulgaria	26.4		26.9		26.9		27.8		29.2		30.9		32.5		33.7		34.5	(b)	36.5		37.7		41.3	
Czech Republic	72.9		70.4		69.5		68.5		70.2		70.4		73.4		75.1		75.9	(b)	77		80.1		80.4	
Denmark	133.1		131.9		130.8		131.6		127.8		128.4		124.1		125.6		123.7	(b)	124.2		121.3		120.1	
Germany (including ex-GDR from 1991)	124.3		122.4		122.1		118.5		116.6		115.2		116.5		116.3		116.9	(b)	116.1		115.8		115.6	
Estonia	41.9		42.5		42.5		45		46.4		50		54.5		57.4		61.6	(b)	65.2		68.8		67.4	
Ireland	114.6		121.1		125.8		130.9		132.5		138		140.8		142.1		144.1	(b)	145.5		148.1		135.4	
Greece	84.5		83.3		82.7		84.1		86.5		90.2		92.6		94 (p)		91.8 (p)		93 (p)		92.8 (p)		94.3 (p)	
Spain	93.3		95.3		96.3		97.4		98.1		100.5		100.9		101		102 (b)		104.6		105		102.6	
France	114.6		115		114.7		115.4		115.7		116		111.8		110		110.6	(b)	108.8		108.5		108	
Italy	119		119.7		117.5		116.9		117.8		111.9		110.7		106.6		104.9	(b)	104.2		103.4		102	
Cyprus	85.8		86.7		87.3		88.8		90.9		89.2		88.9		90.3		90.9	(b)	90.7		93.6		95.8	
Latvia	34.6		35.6		36		36.7		38.7		41.2		43.3		45.6		48.6	(b)	51.6		55.7		57.3	
Lithuania	38.6		40.4		38.9		39.3		41.5		44.1		49.1		50.5		52.9	(b)	55.3		59.3		61.9	
Luxembourg (Grand-Duché)	214.5		217.4		237.3		243.7		234.1		240.2		247.6		252.7		254.5	(b)	272.2		275.2		276.4	
Hungary	53.1		54.5		54.7		55.3		58.9		61.6		62.8		63.4		63.2	(b)	63.2		62.6		64.4	
Malta	80.5		80.5		81		83.6		77.9		79.5		78.3		76.9		77.9	(b)	76.8		76.4		76.3	
Netherlands	127		128.6		130.8		134.3		133.7		133.4		129.3		129.2		130.8	(b)	131.2		132.2		134	
Austria	131.3		131.6		131.2		131.4		125.1		126.2		126.8		126.8		124.5	(b)	124.6		123		123.5	
Poland	46.7		47.8		48.5		48.3		47.6		48.3		48.9		50.6		51.4	(b)	51.9		54.4		56.4	
Portugal	76.1		76.6		78.2		78		77.3		77		76.6		74.6		77 (b)		76.4		75.6		76	
Romania	.		.		26.2		26.1		27.8		29.4		31.3		34.1		35 (b)		38.4		41.6		.	
Slovenia	77.7		78.6		80.6		79.8		79.7		82.2		83.4		86.4		87.5	(b)	87.7		88.6		90.9	
Slovakia	51.3		52.1		50.5		50.1		52.4		54.1		55.4		57		60.2	(b)	63.4		67.7		72.2 (e)	
Finland	110.3		113.8		114.6		117.1		115.2		114.8		112.5		116.1		114.3	(b)	114.1		117.9		116.8	
Sweden	123.4		122.4		125.3		126.7		121.4		121.1		122.6		124.7		120.3	(b)	121.2		122.8		120	
United Kingdom	118.2		117.6		117.8		119		119.8		120.6		121.7		123.7		121.9	(b)	120.3		116.7		116.2	
Croatia	52		51.7		49.5		49.2		50.3		52.3		54.3		55.8		56.6	(b)	57		60.2		62.7	
Former Yugoslav Republic of Macedonia, the	26.6		26.6		26.8		26.9		25.1		25.2		25.6		26.6		28.5	(b)	29.4		30.9		.	
Turkey	32.5		43.2		39.7		41.9		37.4		36.2		35.9		39.5		42.4	(b)	44.4		44.6		45.5	
Iceland	137.5		140.4		139		131.7		132.2		129.8		125.5		131.1		130.5	(b)	123.4		121.3		120.6	
Norway	147.4		138.3		144.7		165		161.1		154.7		156.2		164.4		176.3	(b)	183.7		179.2		191.2	
Switzerland	150.6		149.3		146.3		144.9		140.5		140.5		136.9		135.5		133.3	(b)	136.1		140.8		140.7 (p)	
United States	160.9		160.7		162.6		160.9		156.5		154.2		156.3		157.3		159 (b)		158.1		155.6		154.6	
Japan	127.9		120.9		117.7		116.9		113.6		111.9		112.2		113		112.9	(b)	112.7		112.2		.	

Dotazník

Vážený respondente,

jsem studentkou pátého ročníku České zemědělské univerzity v Praze, oboru Provoz a ekonomika. Ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který se týká Členství České republiky v EU a její následné začlenění do společné měnové unie. Tento dotazník bude využit pro moji diplomovou práci. Prohlašuji, že tento dotazník je anonymní a Vámi poskytnuté informace budou použity výhradně pro potřeby diplomové práce.

Předem děkuji za Váš čas a ochotu!

I.část

1. Věk

- 18 – 30
- 31 – 40
- 41 – 50
- 51 – 60
- 61 a více

2. Pohlaví

- muž
- žena

3. Dosažené vzdělání

- základní
- odborné středoškolské vzdělání (s výučním listem)
- středoškolské vzdělání s maturitou
- vyšší odborné vzdělání
- vysokoškolské vzdělání

II. část

1. Od jakého roku je Česká republika členem Evropské unie?

- 2003
- 2004
- 2006

2. Kolik zemí je v současné době v EU?

- 15
- 20
- 27
- 31

3. Jaký je Váš názor na EU?

- Rozhodně kladný
- spíše kladný
- nemám vyhraněný názor
- spíše záporný
- rozhodně záporný

4. Je podle Vás členství ČR v Evropské unii přínosem?

- ano
- ne

5. Jak často jste informováni o Evropské unii?

- Informuji se pravidelně
- několikrát do měsíce
- ne příliš často
- vůbec

6. Informace o ČR v EU jsou pro Vás:

- dostačující, ale nesrozumitelná
- dostačující a srozumitelná
- nedostačující

7. Prostřednictvím kterého média získáváte nejvíce informací o situaci v EU?

- tisk
- rozhlas
- televize
- internet
- jiné

III. část

1. Kolik zemí EU je ve společné měnové unii?

- 10
- 15
- 18
- 27

2. V kterém roce si myslíte, že se stane ČR členem tzv. eurozóny?

- 2012
- 2015
- 2020
- myslím, že se členy nestaneme

3. Myslíte si, že euro jako společná měna by byla pro nás přínosem?

- rozhodně ano
- spíše ano
- nedokážu posoudit
- spíše ne
- rozhodně ne

4. V případě konání referenda o přijetí eura v České republice byste hlasovali?
- ano
 - ne
 - nevím
5. Jako oficiální platidlo v ČR bych preferoval/a
- českou korunu
 - euro
 - jinou měnu
6. Pro které vlastnosti byste hodnotili kladně přijetí Eura jako oficiální měny ČR?(vybrané vlastnosti zaškrtněte)
- možnost bez směny platit v zemích eurozóny
 - silný kurz proti USD
 - možnost pro posílení ekonomiky
 - možnost lepší srovnatelnosti cen se zahraničím

Příloha č. 3: Dotazník (otevřené odpovědi)

Dotazník

Vážený respondente,

jsem studentkou pátého ročníku České zemědělské univerzity v Praze, oboru Provoz a ekonomika. Ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který se týká Členství České republiky v EU a její následné začlenění do společné měnové unie. Tento dotazník bude využit pro moji diplomovou práci. Prohlašuji, že tento dotazník je anonymní a Vámi poskytnuté informace budou použity výhradně pro potřeby diplomové práce.

Předem děkuji za Váš čas a ochotu!

1. Věk:
2. Pohlaví:
3. Vzdělání:
4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)
5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem
6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami).

Příloha č. 4: Odpovědi z dotazníků č. 2

1. Věk: 21

2. Pohlaví: žena

3. Vzdělání: dokončené středoškolské

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami) Ano, určitě byl. Sama jsem se již účastnila nejedné akce, která byla EU dotována, nebo podporována. Obecně byl vstup ČR do EU přínosem, protože se máme možnost zapojit do sirsího deni, máme dotace na opravy, nové vystavby, vzdělání apod. Na druhou stranu bych uvítala, kdyby se více investovalo např. do vědy, výzkumu a kultury. (Interpunkce.)

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Ano, denně čtu zprávy na internetu, poslouchám rádio a příležitostně zprávy v TV. Jednou za čas se zaměřím i přímo na nějakou problematiku a přes internet si o ní vyhledám více informací (např. Lisabonská smlouva).

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

Tot otázka. Myslím, že přijetí eura v naší republice je v současné době, možná i díky ekonomické krizi v nedohlednu. Pokud bych měla mít nějaký konkrétní odhad, tak třeba do 5 let, záleží na vývoji. Nejraději bych přijala euro, ale zachovala i české koruny. Euro je dobré pro srovnání cen v různých zemích, člověk nemusí směňovat peníze, když jede na dovolenou apod. Na druhou stranu myslím, že se s českou měnou pojí i určitá historie naší země, a co je důležitější, s nástupem jiné měny se změní celá měnová politika. Nevím, zda jsem na tuto skutečnost připravena a spíše se jí bojím. Člověk se od mala učí s penězi hospodařit, ví kolik na měsíc potřebuje, aby vyžil, ale s příchodem nové měny se tento proces nastoluje znovu a člověku se bourají stávající hodnoty.

1. Věk: 42

2. Pohlaví: muž

3. Vzdělání: střední s maturitou

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami) přínosem, volné cestování zjednodušení administrativy

Minus zbytečné zasahování do podnikatelské činnosti nařízeními a směrnici EU

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Vyhledávám většinou na webových stránkách, odborných časopisech

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

Přijetí EURA je v nedohlednu

Přínos v obchodě, turistice

Ztráta možnosti podporování ekonomiky

1. Věk: 35

2. Pohlaví: žena

3. Vzdělání: střední

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)

byl přínosem, volné cestování, zjednodušení obchodování odbourání cel

minus komplikace způsobené nepřehlednými nařízeními EU vzhledem k podnikání

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Vyhledávám většinou na webových stránkách

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

Přijetí EURA je v nedohlednu

Přínos v zahraničním obchodování se zeměmi EU, v turistice

Ztráta možnosti podporování ekonomiky

1. Věk: 31

2. Pohlaví: ženské

3. Vzdělání: vyucena

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)

Urcite prínosem, dobry postup ekonomiky a vzdelani , cestovani a poznavani jinych krajin

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Moc ne, pokud je to nutné tak na pomoci googlu

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

Myslím si rokem 2012, a tím i usetříme propad ekonomiky o nějaký ten rok, koruna je stále posilující a to je dobrý důvod.

1. Věk: 28

2. Pohlaví: žena

3. Vzdělání: odborné středoškolské (vyučena)

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)

Pro mě se vstupem do EU nic nezměnilo

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Ne, nezajímám se o to

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

V roce 2020, za přínos to nepovažuji, všechno bude dražší

1. Věk: 26

2. Pohlaví: žena

3. Vzdělání: vysokoškolské

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)

Přínosem – otevřený pracovní trh, snazší cestování po Evropě (čl. státech),

Pro firmy je to lepší a jednodušší spolupráce se zahraničím

Pro všechny (lidi, obce aj.) je to přísun peněz z Evropských fondů (více dostáváme než platíme)

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Ne – informace se ke mně dostanou prostřednictvím TV, internetu, proto je nemusím

vyhledávat

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami.

2015 nebo později, protože nesplňujeme podmínky (konvergenční kritéria)

Já osobně euro nechci, chci zůstat u Koruny. Myslím si, že to pro ČR bude znamenat zvýšení spotřebitelských cen (obdobně jako na Slovensku) a také má ČR jednu z nejstarších měn v Evropě (možná na světě) a je škoda ji rušit. A navíc se mi nelíbí vzhled eurobankovek

1. Věk: 35

2. Pohlaví: muž

3. Vzdělání: vysokoškolské

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami) Na mě přímý dopad vstup neměl a tedy nebyl ani přínosem. Pro mě je to spíše přínos do budoucna.

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Nevyhledávám . Mám pouze všeobecné informace z medií.

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak?

7. (popište několika větami) Nejdřív tak po roce 2013 , ale spíš později. Výhoda bude jednotná měna regionu z ohledu cestování a obchodu, nevýhoda nemožnosti využívat vlastní měnu pro podporu vlastní ekonomiky.

1. Věk: 55

2. Pohlaví: muž

3. Vzdělání: odborné středoškolské (vyučen)

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)

Mně osobně to nic nepřineslo. V pracovní sféře je to naopak horší než před vstupem do EU – české podniky neobstály ve většině před evropskou konkurencí a na český trh se dostávají nekvalitní výrobky z třetích zemí.

Osobně mě rozčiluje nařizování různých věcí, které musíme dodržovat viz. Kulaté dopravní značení na silnicích, úsporné žárovky aj.

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem nevyhledávám

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

2020 vidím to naopak. Angličané také nevstupují do měnové unie, tak nevidím důvod, proč do ní musíme vstoupit my. Podpisem Lisabonské smlouvy jsme ztratili suverenitu jako Česká republika, přijetím eura a zrušením koruny jako platidla v ČR se nenávratně rozplyneme jako samostatný stát.

1. Věk: 36

2. Pohlaví: muž

3. Vzdělání: úplné středoškolské - maturita

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)

Myslím, že vstupem ČR do EU jsme ztratili část suverenity a jsou značně omezované určité oblasti, ve kterých byla ČR soběstačná nebo dokonce i na úrovni, kdy jsme měli pozici jedinečného producenta nebo vývozce (průmysl, cukrovarnictví, zemědělství atd.)

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Výjimečně, je v případech kdy jde o nějakou absurditu a nebo se to bezprostředně týká mého pole působnosti. Informace hledám na internetu.

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

Vidím v tom spíš negativní stránku, neboť naše měna je poměrně stabilní a pokud budeme pod měnovou unií, tak jakýkoliv regionální výkyv, v členské zemi EU se ihned odrazí ve všech zemích poklesem kurzu, nebo nižší kupní silou.

1. Věk: 37let.

2. Pohlaví:muž.

3. Vzdělání:středoškolské.

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami) Myslíte vstup do EU?

Pokud ano tak nebyl přínosem, pro podnikatele z dovozem ze zahraničí. Vznikla možnost konečnému odběrateli.

dovážet zboží napřímo a tak já jako dovozce jsem přišel o kšeft.

Pro konečného odběratele je to dobré pro mne ne.

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Přes internet nebo co se dočtu v novinách.

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

Tak od roku 2015 budeme platit eurem.

Ze začátku to bude propad pak doufám že se to vyrovná a nenastane další krize Protože naší vládě je to tak trochu jedno.

1. Věk: 22

2. Pohlaví: žena

3. Vzdělání: středoškolské

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika větami)

na mě osobně to nemá vliv, myslím si, že na soukromou fyzickou osobu to bude mít vliv až s příchodem Eur.

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem
nevyhledávám

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika větami)

Ve kterém roce nevím, myslím, že čím déle to přijde, tím lépe. Jako přínos to rozhodně nevidím, protože si pamatuju příchod Evropské měny do Německa. Platy zůstaly na přepočtené stejné, ovšem ceny zboží se zaokrouhlovali a zdražili směrem nahoru.

1. Věk: 53

2. Pohlaví: muž

3. Vzdělání: úplné středoškolské - maturita

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika

věťami)

Myslím, že vstupem ČR do EU jsme získali výhody v podobě volného pohybu, členství ve velkém uskupení zemí, volný obchod s členskými zeměmi... Takže jsme spíš získali

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Nevyhledávám, pouze sleduji zprávy v médiích.

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika věťami)

Je to pozitivní ve smyslu, že naší ekonomiku posilují silnější ekonomiky členských zemí a nejsme tak odvislí jen od ekonomiky tuzemských podniků.

1. Věk: 43

2. Pohlaví: muž

3. Vzdělání: úplné středoškolské - maturita

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika věťami)

Je to naše ztráta. Například suverenity v některých oblastech, velký vliv silnějších a větších zemí na rozhodování o záležitostech, které se nás týkají

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Nevyhledávám. Jsem odpůrce EU, nemám potřebu se o tom seznamovat.

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popište několika věťami)

Je to nevýhoda. Výnosy našich firem už budou zkresleny uměle vyvolaným kurzem eura vůči koruně v době přijetí.

1. Věk: 34

2. Pohlaví: ženské

3. Vzdělání: základní

4. Myslíte si, že vstup České republiky byl pro Vás přínosem nebo naopak? (popište několika věťami)

Ne. Doposud se mne žádná pozitiva nedotkla. Naše země byla chvíli samostatným státem, nyní se opět stává državou.

5. Vyhledáváte si informace o EU? Pokud ano, jakým způsobem

Ne. Informace o EU si vyhledávají mě, každý den, aniž

bych o to usilovala.

6. Při vstupu do Evropské unie jsme se zavázali přijmout euro jako svou zákonnou měnu, ve kterém roce si myslíte, že euro přijmeme a vidíte to jako přínos nebo naopak? (popiště několika větami)

Osobně doufám, že k tomu dojde v co možná nejvzdálenější budoucnosti. Mám přátele na Slovensku a vidím, respektive slyším, jaké výhody to přineslo jim. A nemyslím tím jenom fakt, že pro plat si nechodí s peněženkou, ale s pytlíkem.
